

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 1/2018

Cena \$ 2.50

JANUARY 2018

Kaple Matky Boží u hradu Veveří

Kaple Nanebevzetí Panny Marie, zvaná také kaple Matky Boží veverské, byla původně farní kostel ležící asi 400 metrů jihozápadně od hradu Veveří nedaleko Brněnské přehrady. Dnes spadá pod správu Římskokatolické farnosti Veverská Bítýška. Kaple pochází pravděpodobně z 12. století a v jejím okolí se rozkládala středověká vesnice, která tvořila předhradí hradu Veveří a zanikla za husitských válek. Kaple byla v průběhu dlouhých staletí mnohokrát přestavována a kolem býval hřbitov, kde se pochovávalo až do roku 1880. U kaple stávala později poustevna, ve které pobýval poustevník, který zároveň zastával místo kostelníka. V roce 1797 byla však díky neutěšenému stavu zbourána. Kaple chátrala a na počátku 19. století se uvažovalo o jejím zbourání a přenesení hřbitova jínam. O záchranu kaple se nakonec postarala místní vrchnost. Potom byla kaple opět poničena na konci II. světové války, kdy díky střelbě z minometů byla úplně zničena střešní krytina a v kapli byly ustájeny koně, takže nakonec po odchodu vojsk byla kaple plná nánosů hnoje, bez střechy a omítky. Následovala rozsáhlá oprava, kterou prováděla firma stavitele Aloise Sovy. Poslední velkou rekonstrukci provedla Římskokatolická farnost ve Veverské Bítýšce v roce 1987. Dnes se kaple používá jako poutní a hlavní svátek se zde slaví 15. srpna na Nanebevzetí Panny Marie. Dále slouží kaple k příležitostným bohoslužbám a je oblíbeným místem pro svatby.

Součaná kaple je dvoulodní. Původně románská kaple byla později částečně přestavěna v gotickém slohu. Věž byla zbořena Švédy během třicetileté války a do dneška se dochovala pouze malá věžička se dvěma zvony. Jižní románský portál je na tympanonu ukončen řeckým křížem se dvěma lvy a vede do boční, gotické lodi. Vstup do hlavní románské lodi vede přes gotický západní vchod. Na štítě na východní straně kostelíka je zřetelný pozdně gotický reliéf znázorňující monogram jména Marie a v něm je vytesán lidský obličej.

Nejvzácnější památkou kaple byl po dlouhá staletí obraz Madony z Veveří, který pochází z poloviny 14. století. V roce 1938 byl odvezen z důvodů restaurování do Národní galerie v Praze. Odtud se však již nevrátil a byl vystavován několik desetiletí v tamní expozici. V prosinci 2015 rozhodl městský soud v Praze, že má být vrácen vlastníku obrazu – Římskokatolické farnosti ve Veverské Bítýšce. Dnes je vystaven v expozici Diecézního muzea v Brně a ve farnosti je jeho

věrná kopie, kterou v roce 1950 vytvořil akademický malíř a restaurátor Vladimír Terš.

Obraz Madony z Veveří byl namalován někdy kolem roku 1350 a nejčastěji je za autora považován Mistr vyšebrodského cyklu. Je to obraz určený k meditaci, kdy člověk má před ním v modlitbě a rozjímání hledat odpovědi na otázky o smyslu života. Obraz má tři roviny: pozadí, prostřední rovinu s vyobrazením Madony a popředí s vyobrazením Ježíše. Zlaté pozadí s dubovými listy představuje věčnou blaženost, ráj, život s Bohem. Zlato je symbolem dokonalosti, je stálé, nekoroduje, motiv dubových listů je symbolem nesmrtelnosti, dubové dřevo netrouchní. Blíže k nám je Maria, Ježíšova Matka, existuje v čase, ale z nás lidí má nejbližší k věčnosti. Nejbližší k nám však stojí Ježíš – Boží Syn, on vstupuje do času a prostoru, aby se nás dotkl a vedl nás do věčnosti. Všechny roviny jsou propojeny a provázány vzájemnými doteky a celá kompozice je otevřená k divákovi, k člověku, který má být vtažen do Božího díla. Gotika byla dobou největšího vzepětí lidského ducha. Hluboce věřící umělec každým detailem obrazu zvěstuje veliké věci.

Panna Maria má na hlavě korunu. Ježíš má za hlavou kříž. Ve skutečnosti dvojice korun – členka a nad ní velká koruna vyjadřují Mariino poslání a úkol být Matkou Božího Syna a Spasitele světa – toto poslání se dotýká nebe i země. Každá drobnost symbolicky promlouvá, barvy kamenů, světlo hvězd, Trojice Boží symbolizovaná třemi liliemi, pětice hvězd ukazující na pět knih Mojžíšova zákona a čtyřlísté kvítky připomínající čtyři evangelia. Mariin závoj je symbolem pokory a ctnosti a její plášť je symbolem ochrany. Mariiny šaty jsou vymalované v královských barvách. Červe-

ná je barva krále, znamená nejvyšší moc a je symbolem života a lásky, je na horní straně roucha, které se dotýká Ježíš. Modrá je barva královny, symbolizuje pravdu a věrnost poznání pravdy, je z vnitřní strany roucha, které halí Marii.

Atributem Kristovým je kříž za jeho hlavou. Spojuje symbolicky nebe a zemi, čas a prostor, je symbolem prostředníka mezi Bohem a lidmi a symbolem Vykupitele hříšného pokolení. Ptáček v Ježíškově ruce není pouhou hračkou. Ježíš ptáčka chrání, tak jako chrání a zachraňuje každého člověka. Prostá rouška kolem boků ukazuje na Ježíšovu pokoru.

Výmluvné jsou i pohledy obou postav. Ježíš se dívá na Pannu Marii, na matku, na člověka. Maria se nedívá na Ježíše, ale dívá se na nás. Výraz Ježíšovy tváře je něžný. Maria má výraz strnulý a vážný. Tomuto vyobrazení se někdy říká „sladce milující Matka Boží“ a v tomto pohledu Bohorodičky je naznačeno budoucí Ježíšovo utrpení. Ježíš se dívá nahoru k nebi. Maria dolů k zemi – na nás. To nás má povzbudit k tomu, abychom naplno prožívali svůj život na této zemi, ale při tom se dívali na nebe, na náš věčný cíl.

Nad obrazem Madony z Veveří bychom mohli meditovat ještě dlouho. Byl vytvořen, aby obohatil naši víru, aby pomáhal hledat odpovědi na naše otázky v pochybnostech, aby nás posiloval.

Podle knížky P. ThLic. Marka Hlávky:

Madona z Veveří –

Jak promlouvá symbolika obrazu

Vydalo Biskupství brněnské 2014

**Obrázek na titulní straně:
Madona z Veveří**

Madona z Veverí

*Jsou krásné oči Tvé, Madono z Veverí,
z nich svítí něha děv i láska mateří
jak svíce nebeská, jež stále rozžihá se
plaménkem ráje v nadpozemské kráse
v pohledu líbezném na maličkého Synka,
jenž v rukou Tvých tiše a sladce spinká -
jak by tím splácel bolestí svých dluh -
člověk a Bůh.*

*Jsou krásné oči Tvé, Madono z Veverí,
je jimi zčarován i ten, kdo nevěří;
jsou jako duha, která z nebe spadla,
jak růže stolistá, jež kvete, aniž zvadla,
jak zlatý klíč, jenž brány otevírá,
za nimiž láska, naděje a víra
radostně tančí.*

*Jsou krásné oči Tvé, Madono z Veverí,
když září slunka svít i když se sešeří,
když rosa třpytí se a skřivan z nebe zpívá,
když sněhem pokryta či zelená je niva,
jsou krásné jak ten svět, co vzešel z ruky Boží;
a vzešlo-li v něm bodláčí a hloží,
co rajske v něm jen ničí, dusí, zháší -
to z ruky naší.*

*Pro tichý úsměv Tvůj, Madono mého mládí,
pro hebkost štětce, který plátno hladí,
pro srdce zraňovaná básníkovým perem,
pro slzi sůl v zachvění tisícířem,
pro sladkost tónů, vypíjených sluchem,
pro oheň jazyků, zkrápěných krví Duchem,
pro krásu očí Tvých - Ty věkověčná Ženo -
buď Krása chválena a s ní i Tvoje jméno,
Madono z Veverí!*

Ježíš se dívá na Pannu Marii, na matku - na člověka.
Maria se nedívá na Ježíše, ale dívá se na nás.

Modlitba před Madonou z Veverí

**Maria, Matko Boží,
chceme se připojit k věřícím mnoha generací,
kteří se s vírou modlili před obrazem Madony z Veverí.**

**I my přicházíme,
abychom u Ježíše prosili o Tvou přímluvu.
Chceme se zastavit v běhu našeho života
a dívat se na tebe, která se v náruči s Ježíšem díváš na nás.
Toužíme naučit se od tebe tomuto postoji - držet se Ježíše
a s pokorou a odevzdaností prožívat vše,
co se děje kolem nás.**

**Přijala jsi poslání a úkol být matkou Vykupitele,
vypros nám odvahu být jeho věrnými učedníky.
Při pohledu do tvých očí prosíme o znovunalezení pokoje,
který nám schází uprostřed každodenních starostí.**

**Milující Matko Boží, vypros nám,
ať za všech okolností následujeme Ježíše.
Ať mu dovolíme, aby se dotkl našeho srdce a proměnil je.
Ať se nedíváme na sebe, ale kolem sebe
a přinášíme Krista dnešnímu nepokojnému světu.
Ať dokážeme doprovázet druhé
v jejich bolestech i radostech.
Ať přijmeme tvou nabízenou oporu
a povzbuzujeme jeden druhého na cestě za tvým synem
Ježíšem.**

Maria, Matko láskyhodná, oroduj za nás.

LITURGICKÁ ČTENÍ

2. neděle v mezidobí - 14.ledna 2018

1. ČTENÍ - 1 Sam 3,3b-10,19

Čtení z první knihy Samuelovy.

Samuel spal ve svatyni, kde byla Boží archa. Tu Hospodin zavolal: „Samueli!“ On odpověděl: „Tady jsem.“ Běžel k Elimu a řekl: „Tady jsem, volal jsi mě.“ On pravil: „Nevolal jsem tě, vrať se a spi.“ Šel tedy spát. Hospodin zavolal podruhé: „Samueli!“ Samuel vstal, šel k Elimu a řekl: „Tady jsem, volal jsi mě.“ On odpověděl: „Nevolal jsem tě, synu můj; vrať se a spi.“ Samuel totiž neznal Hospodina, protože se mu Hospodin ještě nejevila ve slově. Hospodin zavolal opět Samuela, potřetí. Vstal tedy, šel k Elimu a řekl: „Hle, tady jsem, volal jsi mě.“ Tu Eli pochopil, že chlapce volal Hospodin. Eli proto řekl Samuelovi: „Jdi spát. Bude-li pak volat, řekni: 'Mluv, Hospodine, tvůj služebník poslouchá.'“ Samuel tedy šel spát na své místo. Hospodin přišel, zasta-vil se a volal jako dříve: „Samueli. Samueli!“ A Samuel řekl: „Mluv, tvůj služebník poslouchá.“ Samuel rostl a Hospodin byl s ním a nedopustil, aby nějaké jeho slovo přišlo nazmar.

2. ČTENÍ - 1 Kor 6,13c-15a. 17-20

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Tělo není pro smilnění; je pro Pána a Pán pro tělo. A Bůh, který vzkřísil Pána, vzkřísí svou mocí také nás. Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovými? Kdo se však oddá Pánu, je s ním jeden duch. Utíkejte před smilstvem! Každý jiný hřích, kterého se člověk dopustí, je mimo tělo. Kdo se však oddá smilnění, prohřešuje se proti vlastnímu tělu. Nebo nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás bydlí a kterého vám dal Bůh, a že proto už nepatříte sami sobě? Byli jste přece koupeni, a to za vysokou cenu. Oslavujte proto Boha svým tělem.

EVANGELIUM - Jan 1,35-42

Slova svatého evangelia podle Jana.

Jan stál se dvěma ze svých učedníků. Pohlédl na Ježíše, jak jde kolem, a řekl: „Hle, beránek Boží!“ Ti dva učedníci slyšeli, co říká, a šli za Ježíšem. Ježíš se obrátil a viděl, že jdou za ním. Zeptal se jich: „Co byste chtěli?“ Odpověděli mu: „Rabi“ - to přeloženo znamená Mistr - kde bydlíš? - Řekl jim: „Pojďte a uvidíte!“ Šli tedy, viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho; bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Jeden z těch dvou učedníků, kteří to od Jana slyšeli a šli za ním, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Ten nejdříve našel svého bratra Šimona, řekl mu: „Našli jsme Mesiáše!“ - to přeloženo znamená Kristus - a přivedl ho k Ježíšovi. Ježíš na něj pohlédl a řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův. Budeš se jmenovat Kéfas“ to je v překladu Petr Skála.

3.neděle v mezidobí - 21.ledna 2018

1. ČTENÍ - Jon 3,1-5,10

Čtení z knihy proroka Jonáše.

Hospodin oslovil Jonáše: „Vstaň, jdi do velikého města Ninive a měj tam kázání, které ti ukládám.“ Jonáš tedy vstal a šel do Ninive podle Hospodinova rozkazu. Ninive bylo veliké město před Bohem, tři dny se jím muselo procházet. Jonáš začal procházet městem první den a volal: „Ještě čtyřicet dní a Ninive bude vyvráceno!“ Ninivští obyvatelé však uvěřili Bohu, vyhlásili půst, oblékli se do žnic, velcí i malí. Když Bůh viděl, co učinili, že změnili své hříšné chování, smiloval se a nepřivedl na ně zkázu, kterou jim hrozil.

2. ČTENÍ - 1 Kor 7,29-31

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Říkám, bratři, toto: Čas je krátký. Proto ti, kdo mají manželku, ať žijí, jako by ji neměli, a ti, kdo pláčou, jako by neplakali, a ti, kdo se radují, jako by se neradovali, a ti, kdo kupují, jako by jim nemělo zůstat nic, a ti, kdo užívají tohoto světa, jako by ho neužívali, neboť tento viditelný svět pomijí.

EVANGELIUM - Mk 1,14-20

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když byl Jan Křtitel uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Obrátte se a věřte evangeliu!“ Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak loví v moři; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: „Pojďte za mnou a udělám z vás rybáře lidí!“ Ihned nechali síti a následovali ho. Když popošel o něco dále, uviděl Zebedeova syna Jakuba a jeho bratra Jana, jak na lodi spravují síť; a hned je povolal. Zanechali svého otce Zebedea s pomocníky na lodi a odešli za ním.

4.neděle v mezidobí - 28.ledna 2018

1. ČTENÍ - Dt 18,15-20

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Hospodin, tvůj Bůh, ti vzbudí proroka, jako jsem já, z tvého středu, z tvých bratrů, toho budete poslouchat. To jsi právě žádal od Hospodina, svého Boha, na Chorebu v den shromáždění, když jsi říkal: 'Nemohu už slyšet hlas Hospodina, svého Boha, nemohu se už dívat na tento veliký oheň, abych nezemřel.' Hospodin mi tehdy řekl: 'Správně mluví. Vzbudím jim proroka, jako jsi ty, ze středu jejich bratrů a vložím svoje slova v jeho ústa a sdělí jim vše, co mu poručím. Kdo by však neposlechl mých slov, která bude mluvit v mém jménu, toho poženu k zodpovědnosti. Prorok, který by se opovážil mým jménem říkat, co jsem mu neporučil, nebo který by mluvil ve jménu jiných bohů, takový prorok musí zemřít!’“

2. ČTENÍ - I Kor 7,32-35

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Rád bych, abyste byli bez starostí. Kdo nemá manželku, stará se o věci Páně, jak by se líbil Pánu. Ale kdo je ženatý, stará se o věci světské, jak by se líbil manželce, a je rozdělen. A žena nevdaná a panna se stará o věci Páně, aby byla svatá na těle i na duši. Ale když se provdá, stará se o věci světské, jak by se líbila muži. To však říkám ve vašem zájmu, ne abych na vás hodil smyčku, ale abych vás vedl k počestnosti a k nerušené oddanosti Pánu.

EVANGELIUM - Mk 1,21b-28

Slova svatého evangelia podle Marka.

V městě Kafarnau vstoupil Ježíš v sobotu do synagogy a učil. Žasli nad jeho učením, protože je učil jako ten, kdo má moc, a ne jako učitelé Zákona. V jejich synagoze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Začal křičet: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský! Přišel jsi nás zahubit? Víš, kdo jsi: Svatý Boží!“ Ale Ježíš mu přísně rozkázal: „Mlč a vyjdi z něho!“ Nečistý duch posedlým zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. Všichni užasli a ptali se jeden druhého: „Co je to? Nové učení - a s takovou mocí! I nečistým duchům poroučí, a poslouchají ho!“ A pověst o něm se hned roznesla všude po celém galilejském kraji.

5.neděle v mezidobí - 4.února 2018**1. ČTENÍ - Job 7,1-4.6-7**

Čtení z knihy Job.

Job řekl: „Což nejsou svíce údělem člověka na zemi, dny jeho jako dny nádeníka? Jak otrok touží po stínu, jak nádeník čeká na svou výplatu, tak jsem dostal v úděl měsíce bídy a noci soužení byly mně přiděleny. Když uléhám, říkám si: Kdy asi vstanu? Když končí večer, sytím se neklidem do úsvitu. Mé dny jsou rychlejší než tkalcovský čtuněk, plynou bez naděje. Pamatuji, že můj život je jako dech, mé oko již nikdy neužije štěstí.“

2. ČTENÍ - I Kor 9,16-19.22-23

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost, a běda, kdybych ho nehlásal. Odměnu bych mohl čekat, kdybych to dělal z vlastního popudu. Když to však dělám proto, že to mám nařizeno, plním jen úkol, který mi byl svěřen. Jaká je tedy moje odměna? To, že hlásám evangelium, a nic za to nechci, takže se vzdávám práva, které mi evangelium poskytuje. Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí. U slabých jsem se stal slabým, abych získal slabé. Pro všechny jsem se stal vším, abych stůj co stůj zachránil aspoň některé. A to všechno dělám proto, abych zároveň s nimi získal podíl v dobrech evangelia.

EVANGELIUM - Mk 1,29-39

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vyšel ze synagogy a vstoupil s Jakubem a Janem do Šimonova a Ondřejova domu. Šimonova tchyně ležela v horečce. Hned mu o ní pověděli. Přistoupil, vzal ji za ruku a pozvedl ji. Tu jí horečka přestala a ona je obsluhovala. Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé. Celé město se shromáždilo u dveří, i uzdravil mnoho nemocných s rozličnými chorobami a vyhnal mnoho zlých duchů. Nedovoloval však zlým duchům mluvit, protože věděli, kdo je. Brzo ráno, ještě za tmy, vstal a vyšel ven, zašel si na opuštěné místo a tam se modlil. Šimon se svými druhy se pustili za ním. Našli ho a řekli mu: „Všichni tě hledají!“ Odpověděl jim: „Pojďme jinam, do blízkých městec, abych i tam kázal, protože kvůli tomu jsem přišel.“ A procházel celou Galileji, kázal v jejich synagogách a vyháněl zlé duchy.

6. neděle v mezidobí - 11. února 2018**1. ČTENÍ - Lev 13,1-2.45-46**

Čtení z třetí knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi: „Jestliže se u někoho ukáže na holé kůži vřed, strup nebo světlá skvrna - což bývají příznaky zhoubného malomocenství - ať je přiveden k veleknězi Árónovi nebo k některému z jeho synů kněží. Malomocný, na němž se objeví tato vyrážka, ať chodí v roztržených šatech, s rozpuštěnými vlasy a se zahalenými vousy a bude volat: Nečistý, nečistý! Je nečistý po všechen čas, pokud bude mít vyrážku. Je nečistý, bude bydlet sám, musí se zdržovat mimo tábor.“

2. ČTENÍ - I Kor 10,31 - 11,1

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Ať jíte, ať pijete nebo cokoli jiného děláte, všechno dělejte k Boží slávě. Nebud'te pohoršením ani židům, ani pohanům, ani Boží církevní obci. Já se také snažím o to, abych ve všem pama-toval na druhé, a nehledím na to, co je prospěšné mně, ale na to, co prospívá všem, aby tak mohli dojít spásy. Napodobujte mne, jako já napodobuji Krista.

EVANGELIUM - Mk 1,40-45

Slova svatého evangelia podle Marka.

K Ježíšovi přišel jeden malomocný a na kolenou ho prosil: „Chceš-li, můžes mě očistit.“ Ježíš měl s ním soucit. Vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: „Chci, buď čistý!“ A hned od něho malomocenství odešlo a byl očištěn. Ježíš ho hned poslal pryč a přísně mu nařídil: „Ne abys někomu o tom říkal! Ale jdi, ukaž se knězi a přines obět' za své očištění, jak nařídil Mojžíš - jim na svědectví.“ On odešel, ale začal to horlivě rozhlášovat a tu událost rozšiřovat, takže Ježíš už nemohl veřejně vejít do města, ale zůstával venku na opuštěných místech. Ale přesto k němu chodili lidé odevšad.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. prosince 2017

Politické události

**Zeman jmenoval
Babiše premiérem,
ten o důvěru
v lednu**

Prezident Miloš Zeman jmenoval předsedu hnutí ANO Andreje Babiše premiérem. Babiš oznámil, že se jeho vláda sejde k prvnímu jednání ještě v den svého jmenování. O podpoře kabinetu chce nový premiér jednat s ostatními stranami, se žádostí o důvěru se na Sněmovnu obrátí v lednu.

Babiš odmítl, že by jeho strana už měla uzavřenou koaliční dohodu, jak tvrdí některé opoziční strany, když poukazují na to, že všechna dosavadní důležitá hlasování zvládlo ve Sněmovně ANO s podporou KSČM a SPD. "Žádnou koalici nemáme," uvedl. O důvěru chce Sněmovnu žádat až v lednu, protože nechce "lidi před Vánoci otravovat dohadováním".

Ostatní strany ve Sněmovně chce s žádostí o podporu či toleranci menšinového kabinetu oslovit ještě v prosinci a následně v druhém kole schůzek po Novém roce. "Představili bychom naše programové prohlášení a vládu a budeme jednat," uvedl. Babiš dříve tvrdil, že spoléhá na to, že strany se rozhodnou vládu podpořit kvůli programu, který bude obsahovat i části jejich plánů.

**Prezident Zeman
jmenoval novou vládu**
Česko má novou vládu. Prezident Miloš Zeman jmenoval na Hradě jednobarevný kabinet premiéra Andreje Ba-

biše (ANO). Ze 14 ministrů je devět nováčků, pět jich pracovalo v minulé koaliční vládě Bohuslava Sobotky (ČSSD).

Do funkcí premiér uvedl někdejšího ministra obrany Martina Stropnického a bývalou ministryni pro místní rozvoj Karlu Šlechtovou, oba dostali na starosti nový úřad. Šlechtová převzala obranu, Stropnický se bude starat o diplomacii a stal se i druhým místopředsedou vlády. Vnitro povede Lubomír Metnar, průmysl a obchod Tomáš Hüner, zdravotnictví Adam Vojtěch a finance Alena Schillerová. Ministerstvo práce a sociálních věcí povede Jaroslava Němcová.

Ministři při vystoupeních před novináři na svých úřadech obecně popsali prvořadá cíle a vesměs uváděli, že nechystají žádná personální zemětřesení. Jejich předchůdci se těchto krátkých tiskových konferencí neúčastnili. Po uvedení Šlechtové na obranu Babiš řekl, že Česko by mohlo perspektivně poslat vojenskou jednotku do Libye na ochranu hranice této země. Úkolem vojáků by byl boj proti migraci.

Ministryni pro místní rozvoj se stala Klára Dostálová, ministrem školství je Robert Plaga, ministrem kultury Ilya Šmíd a ministrem zemědělství se stal Jiří Milka. Na stejných pozicích pokračují v nové vládě ministr životního prostředí a první vicepremiér Richard Brabec, ministr spravedlnosti Robert Pelikán a ministr dopravy Dan Ťok. Kabinet zatím jmenoval no-

vého vedoucího Úřadu vlády, dosavadního ředitele analytického odboru prezidentské kanceláře Radka Augustina, a svou mluvčí, kterou se stala někdejší redaktorka České televize Barbora Peterová.

**Babiš: Z jednání vyplynulo,
že o toleranci vlády
uvažuje jen KSČM**

Z jednání ANO s ostatními stranami podle premiéra Andreje Babiše (ANO) vyplynulo, že o toleranci jeho vlády je ochotna uvažovat pouze KSČM. Ostatní strany to odmítly. Vývoj pro druhý pokus o sestavení kabinetu Babiš nechtěl předjímat. Podotkl pouze, že získal dojem, že si ODS, Piráti a SPD věří pro případné předčasné volby. Ty by ale nepovažoval za nejlepší řešení.

"Strany a hnutí, s kterými jsme jednali, mají jasné návrhy. Chtějí zůstat v opozici a my ve vládě to máme odpracovat," řekl Babiš novinářům po schůzkách s SPD a Piráty. V předchozích dnech se setkal i s ostatními sněmovními stranami s výjimkou TOP 09, jednání s ní z časových důvodů odložil na leden. TOP 09 ale už předem, jako většina ostatních stran, jasně deklarovala, že menšinovou vládu ANO nepodpoří. Na jednáních pouze KSČM vyslovila ochotu uvažovat za splnění jistých programových podmínek o toleranci vlády. "Ostatní to odmítli, uvidíme, jestli se to v lednu změní nebo ne," řekl Babiš.

**Prezidentští adepti
dostali volební čísla;
Zeman má 7,
Drahoš 9**

Prezident Miloš Zeman bude o znovuzvolení v lednových volbách usilovat s číslem sedm. Bývalý předseda Akademie věd Jiří Drahoš, který je podle průzkumů

nejvážnějším konkurentem, získal číslo devět. Textař a podnikatel Michal Horáček, který stejně jako Zeman a Drahoš kandiduje na základě občanské nominace, obdržel dvojku. Číslo všem devíti kandidátům, kteří je budou moci využít ve volební kampani, vylosovala Státní volební komise.

"Sedmička je absolutním symbolem celistvosti, dokonalosti a prozívatelnosti," komentoval na twitteru číslo pro Zemana jeho mluvčí Jiří Ovčáček nad obrázkem sedmiramenného židovského svícnu. Před pěti lety Zeman kandidoval se šestkou. "Říká se, to nejlepší nakonec! Takže jsem poctěn," uvedl na twitterovém účtu ke svému číslu Drahoš.

Prvním v pořadí bude bývalý předseda vlády a ODS Mirek Topolánek. "Topol je jednička," připomenul na twitteru předseda TOP 09 Miroslav Kalousek výrok, jímž Topolánek ještě jako premiér ve Sněmovně vysvětloval v únoru 2007 gesto se vztyčeným prostředníčkem.

Z trojice kandidátů, které navrhli poslanci, dostal bývalý šéf Škody Auto Vratislav Kulháněk (ODA) číslo šest, prezident Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu Jiří Hynek (Realisté) číslo čtyři a hudebník a šéf strany Rozumní Petr Hannig pětku. Jako jediný z kandidátů se na losování dostavil a s číslem, jenž ve školním hodnocení znamená nedostatečnou, byl spokojen; je to prý jeho šťastné.

Diplomat Pavel Fischer obdržel trojku, která je považována za biblické i pohádkové číslo. Lékař Marek Hilšer dostal číslo osm. Oba byli stejně jako Topolánek nominováni senátory.

Stephen King se stal americkým velvyslancem v České republice

Prezident Miloš Zeman - převzal pověřovací listiny nového amerického velvyslance Stephena Kinga (76), který se tím oficiálně ujal úřadu. Podnikatel a stoupenec republikánské strany King je v pořadí devátým ambasadorem USA v Česku. Úřadu se ujímá po právníkovi Andrewovi Schapirovi, který ve funkci skončil letos v lednu. Přijetí na Hradě se s Kingem účastnila také jeho manželka Karen a další členové diplomatické mise. Zeman nového velvyslance USA uvítal žertem. "Vaše angličtina je výborná," prohlásil český prezident. Po vzájemném představení vedli King a Zeman přibližně půlhodinový rozhovor. Nominaci Kinga na místo ambasadora schválil americký Senát v říjnu. Do Česka přijel na začátku listopadu. Na rozdíl od svého předchůdce Schapira nemá King přímou rodinnou vazbu na Českou republiku, což ale u diplomatů není výjimečné.

Vánoční poselství prezidenta republiky Miloše Zemana

V české ekonomice a společnosti převážily podle prezidenta Miloše Zemana v letošním roce radostné zprávy. Zeman ve vánočním poselství ocenil bezpečnostní situaci v Česku, nízkou nezaměstnanost a vysoký ekonomický růst. Prál by si vyšší veřejné investice a valorizaci penzí, naopak méně peněz by mělo jít na dávky lidem, kteří odmítají pracovat. Zeman také navrhuje zetištění státního aparátu, propuštění úředníků by podle něj prospělo soukromému sektoru i státnímu rozpočtu.

Zeman v úvodu tradičního

projevu řekl, že radostných zpráv bylo v Česku víc než negativních a poděkoval všem, kdo se na úspěších podíleli. Zmínil mimo jiné hodnocení britského Institutu pro hospodářství a mír, v jehož žebříčku se ČR letos umístila jako šestá nejmirumilovnější země na světě, nízkou nezaměstnanost a zadluženost, a naopak vysoký ekonomický růst v České republice.

Prezident také uvedl, že se nedávno shodl s ministryní práce Jaroslavou Němcovou (ANO) na tom, že by se měly omezit sociální dávky těm, kteří odmítají nabízenou práci.

Růst HDP podle prezidenta musí doprovázet stoupající životní úroveň. "Jsem rád, že konečně dochází k růstu mezd pod tlakem nedostatku pracovních sil," uvedl. Námětem by podle něj mohlo být snížení počtu úředníků. "Před 15 lety jsme měli 80.000 úředníků, ne zaměstnanců, ale úředníků, dnes jich máme 150.000," vysvětlil. Soukromý sektor by podle něj úředníky rád přijal a vyřešil tím svůj problém s nedostatkem pracovníků, polepšil by si i státní rozpočet. Úředníci si často jen vymýšlejí zbytečnou práci, dodal prezident.

Zeman zopakoval i to, že by si jako důchodce přál výraznou valorizaci penzí. Důchodci by se podle něj neměli obávat inflace, která je už v důchodech zohledněna. "Jen bych si přál, aby se valorizace odehrávala stejnou částkou pro všechny, v opačném případě se neustále zvyšuje rozdíl mezi novými a starými důchody," konstatoval Zeman.

* * *

Ze Slovenska

Slováci zjistili, že jim v armádních skladech chybí stovky tisíc nábojů a desítky granátů

Slovenské ministerstvo obrany udělalo inventuru v armádních skladech a zjistilo, že chybí ruční granáty, protitankové granáty a tisíce nábojů. Ministerstvo to oznámilo na mimořádné tiskové konferenci.

Ministr obrany Peter Gajdoš společně s představiteli armády a policie konstatoval, že ve skladech chybí 80 kusů ručních granátů RG-F1, 40 kusů ručních granátů URG-86, šest nábojů do pancéřovky, 11 kusů protitankových granátů RPG-75, jeden náboj do bojového vozidla pěchoty a přes 200 tisíc kusů nábojů 5,6 Long a stovky dalších druhů nábojů.

„Jednalo se o historicky první fyzickou kontrolu munice, kdy jsme zkontrolovali sto procent skladů, sto procent zásob, tedy každý kus munice,“ zdůraznil ministr obrany. Gajdoš připustil, že zjištěné nedostatky nemusí být záležitostí posledních měsíců, ale mohou sahát až k rozdělení bývalého Československa.

„Zatím jsem přijal disciplinární opatření vůči 28 osobám, 15 profesionálním vojákům a 13 zaměstnancům,“ řekl Maxim s tím, že případ se nadále řeší. Resort obrany posílil stráž muničních skladů, přehodnotil systém vstupu do skladů a vyměnil bezpečnostní zámky za kvalitnější.

Ve Vysokých Tatrách zahynuly dvě české turistky

Ve Vysokých Tatrách na Slovensku zahynuly dvě české turistky. Pětadvacetiletá Češka uklouzla v pondělí v Malé Studené dolině ve

Vysokých Tatrách a na zledovatělém terénu utrpěla smrtelná zranění. O neštěstí informovala Horská záchranná služba (HZS) na svém webu. Odpoledne pak startoval vrtulník k dalšímu smrtelnému případu.

„Horská záchranná služba požádala o pomoc vrtulníkovou záchrannou zdravotní službu. Helikoptéra vzala na palubu horského záchranaře a směřovala k místu neštěstí,“ uvedla HZS na svých stránkách k prvnímu případu české turistky.

Česka utrpěla smrtelná zranění. „Turistka bohužel při pádu utrpěla zranění neslučitelná se životem. Tělo bylo transportováno do Starého Smokovce,“ dodali horští záchranaři na svém webu.

Odpoledne startoval záchranný vrtulník znovu. Pod Slavkovským štítem v nadmořské výšce 1900 metrů uklouzli na zledovatělém terénu další dva čeští turisté.

„Třiatvacetiletá žena utrpěla zranění neslučitelná se životem. Čtyřiatvacetiletý muž utrpěl vážná poranění hlavy a v kritickém stavu byl převezen do nemocnice.“

Ekonomika

V čínských e-shopech nakupuje 42 procent českých uživatelů internetu

V čínských e-shopech nakupuje již 42 procent českých uživatelů internetu. Ioní to byl každý třetí. Obchody jako Aliexpress.com. Dresslink.com, dx.com. Tinydeal.com. Lightinthebox.com. Choies.com či Everbuying.net jsou v popularitě na druhém místě hned za českými internetovými obchodníky. Vyplývá to z průzkumu, který pro společnost ESET uskutečnil Seznam.cz.

On-line obchody v zemích

Evropské unie využívá 13 procent Čechů, ze Spojených států si zboží přes internet objednáva také 13 procent lidí. Podíly nakupujících v evropských a amerických e-shopech meziročně rovněž stouply, ale nikoli tak dramaticky jako u čínských obchodů.

Roste však také podíl Čechů, kteří mají v souvislosti s on-line nakupováním osobní zkušenost s krádeží. "Čtyři procenta respondentů průzkumu připustila, že byla při platbě přes internet okradena. Oproti loňskému roku je to o jeden procentní bod více," uvedl technický ředitel společnosti ESET Miroslav Dvořák. Při krádeži přišli většinou o částku do 5000 Kč, ale pouze v polovině případů se jim peníze vrátily. Třetina své peníze již nedostala a zbytek získal alespoň část odcizené částky.

Vítězem soutěže Exportér roku je opět automobilka Škoda Auto

Vítězem 23. ročníku soutěže Exportér roku se opět stala automobilka Škoda Auto. V kategorii podle nárůstu exportu zvítězila strojírenská Škoda JS, která se zabývá dodávkami pro jadernou energetiku. Zástupci firem převzali ocenění na slavnostním večeru v Kaiserštejnském paláci v Praze.

Mladoboleslavská automobilka dosáhla loni objemu exportu ve výši 310,3 miliardy korun. To je téměř devět procent celkového českého vývozu. Druhou příčku obsadila společnost Foxconn CZ a třetí skončil Agrofert.

"Součástí naší Strategie 2025 je kromě elektromobility a digitalizace také další posilování naší přítomnosti na světových trzích. Důležitým prvkem této strategie je

i plánovaná výroba elektrických komponentů a elektromobilů, které se také stanou významným exportním artiklem naší země," uvedl člen představenstva společnosti Bohdan Wojnar.

ČSÚ: Praha je šestým nejrozvinutějším regionem v rámci EU

Praha je šestým nejrozvinutějším regionem v Evropské unii. Na základě hrubého domácího produktu (HDP) na obyvatele tak předstihla například Paříž, Stockholm nebo Vídeň. Na tiskové konferenci o tom informovali zástupci Českého statistického úřadu s odkazem na data z roku 2015. Před Prahou byly Lucemburk, Hamburk, Brusel, Bratislavský kraj a Londýn. Praha vytvořila loni čtvrtinu HDP celé ČR.

"Praha vynívá velmi dobře z hlediska ekonomické výkonnosti. Kolem této pozice se udržuje dlouhodobě a v podstatě je na úrovni Londýna," uvedl místopředseda ČSÚ Marek Rojíček.

Z údajů ČSÚ také vyplývá, že reálný ekonomický výkon celé ČR byl loni na 88 procentech průměru celé EU. Samotná Praha byla na 182 procentech. Nad 75 procenty se umístily Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Jihomoravský a Zlínský kraj. "Srovnání regionálních údajů v období 1996 až 2016 potvrdilo, že se lépe daří krajům s převažujícím podílem služeb a výrobou s vyšší přidanou hodnotou. To má za následek rychlejší růst mezd a životní úrovně," uvedl Rojíček.

Podle jednotlivých odvětví v ekonomické výkonnosti v zemědělství dominuje v rámci ČR Středočeský a Jihomoravský kraj. V případě průmyslu to jsou Středočeský

a Moravskoslezský kraj. Ve stavebnictví je to díky bytové výstavbě Praha. Ta vynívá i v odvětví služeb, peněžnictví, zdravotnictví či vzdělávání.

Příští rok růst ekonomiky zpomalí, mzdy nadále porostou

Růst české ekonomiky by měl příští rok zpomalit na 3,3 procenta z letošních očekávaných 4,4 procenta. Zároveň díky posilování koruny klesne průměrná inflace na 2,3 z letošních 2,5 procenta. Zároveň ještě mírně klesne nezaměstnanost a mzdy si udrží vysoké tempo růstu. Vyplývá to z výsledků pravidelného průzkumu ministerstva financí na základě prognóz 14 tuzemských odborných institucí a odhadů analytiků oslovených ČTK.

"V roce 2018 lze očekávat zpomalení hospodářského růstu kvůli nižšímu růstu poptávky v zahraničí a dopadu silnějšího devizového kurzu a vyšších úrokových sazeb. Toto zvolnění ovšem nebude dostatečné k tomu, aby zmírnilo tlak na trhu práce," uvedl hlavní ekonom Deloitte David Marek.

Ke shrnutí vývoje ekonomiky v letošním roce Sobišek řekl, že vše, co mohlo v české ekonomice letos vyjít, vyšlo. "Rostly všechny složky poptávky, investice ve všech skupinách, hrubá přidaná hodnota všech odvětví a soukromá spotřeba všech skupin zboží a služeb. Nakonec se patrně zvedla nad loňskou úroveň i stavební produkce, se kterou to v první půlce roku vypadalo nahnutě," uvedl.

Kurzovní listek

29. 12. 2017 (střed)

EUR, 1	25,540
Kanada, 1	16,983
USA, 1	21,291

Kultura

Jihočeské muzeum má rekord, největší český papírový betlém

Papírový betlém v Jihočeském muzeu s 1614 figurkami byl zapsán do České knihy rekordů. Tento největší český papírový betlém je na ploše 5,5 metru čtverečních. ČTK to řekl Miroslav Marek z pelhřimovské agentury Dobrý den. Jihočeši tak překonali 11 let starý rekord z Třešti na Vysočině, kde měl betlém 269 figur od 245 autorů. V české databance rekordů je podle Marka kolem 12.000 údajů.

"Je to největší papírový betlém od největšího počtu autorů. Nám se na tom nejvíce líbí, že to dává lidem dohromady. Dnes je doba taková hodně individualistická a tradice je dobré zachovávat. A pokud je to takovým počinem, kdy hlavně děti vidí kořeny toho zvyku... Že to není jen, jak se furt honíme, jestli už máš dárky, stromek, rybu, a mnohdy se vytrácí důvod, proč se to dělá. Zaplat' pánbůh za takový námět," řekl Marek.

Figurky nakreslili a vystřihali návštěvníci. V betlému je několik andělů, hokejsté klubu HC Motor, Jaromír Jágr, Jan Žižka, dudáci ze sdružení Budus, kočky, sněhuláci, velbloudi i stánek s trdelníky. Na některých postavičkách jsou nalepené fotografie.

"Ten betlém nám udělal velikou radost, protože je to něco, čeho se spontánně zúčastnily hlavně děti, které zřejmě oslovila i naše výstava betlémů pana Manna, a chtěly si taky chvíli zkusit zahrát na betlémaře. I když je to jenom papír a pastelky, tak si myslím, že je to pro děti velká radost," řekla autorka nápadu a etnografka muzea Hana Soukupová.

K výročí vzniku ČSR budou vystaveny korunovační klenoty

Výročí 100 let od vzniku Československa připomene na Pražském hradě několik významných výstav. Mezi hlavní lákadla bude patřit v polovině ledna vystavení korunovačních klenotů. Bude mu předcházet unikátní expozice, na které si lidé budou moci prohlédnout výběr z originálů rukopisných středověkých památek, vzácné listiny i archeologické nálezy z počátků českého státu. ČTK to řekl ředitel administrativní sekce kanceláře prezidenta Jan Novák.

"Velký projekt ke stému výročí založení republiky a 25 let od vzniku České republiky se připravoval téměř dva roky. Pražský hrad by se měl stát jedním z center oslav těchto jubileí," řekl Novák. Na přípravě se podílí Pražský hrad, Vojenský historický ústav, ministerstvo vnitra, Národní archiv a řada dalších institucí. "Konat se bude série výstav, které by měly připomenout osoby, události, předměty související s naší státní a národní identitou," poznamenal Novák. Výstavy budou rámovány 1. lednem a 28. říjnem a navzájem na sebe budou chronologicky a obsahově navazovat.

První výstava je naplánována už na 1. ledna, tedy na státní svátek vzniku České republiky. Jubilejní rok symbolicky zahájí slavnostní polední střídání Hradní stráže, které mimořádně doprovodí státní hymna. Pro veřejnost se poté otevrou návštěvní místnosti Kanceláře prezidenta republiky na třetím nádvoří Hradu. Vystaveny budou třeba originál ústavy, Řád bílého lva a Řád Tomáše Garrigua Masaryka či originály dokumentů spojených s prvním českým prezidentem Václavem Havlem.

"Pro prvních 5000 návštěvníků budou připraveny pamětní listy k 25. výročí vzniku České republiky," dodal Novák.

Další výstava začne v Císařské konírně 10. ledna a bude pod názvem V základech státnosti trvat do 15. ledna. "Návštěvníci budou mít unikátní možnost vidět nejvýznamnější listiny a některé archeologické památky, které leží v samotných základech české státnosti. Výstava bude velmi krátká, protože originály tak vzácných památek nic jiného neumožňují," poznamenal Novák. K vidění budou třeba dvě listiny Zlaté buly sicilské nebo vzácné evangeliáře včetně korunovačního evangeliáře Karla IV.

Na výstavu naváže zpřístupnění korunovačních klenotů. Lidé se na ně budou moci podívat ve Vladislavském sále a doprovodí je expozice o jejich osudech v době republiky. "Měla by ukázat, proč si i v době republikánské vážíme korunovačních klenotů českých králů jako symbolu naší státnosti," řekl Novák.

Největší výstavou by měly být od března do konce října Dotečky státnosti v Jízdárně Pražského hradu. Její osu budou tvořit období různých prezidentů.

Lidé si několika akcemi připomněli šest let od úmrtí V. Havla

Lidé si na několika akcích připomínají prezidenta Václava Havla, který zemřel před šesti lety. V Praze 6 byla odhalena Lavička Ferdinanda Vaňka, v divadle Alfred ve dvoře se čtou pasáže z Havlových textů a uskuteční se mše v chrámu Panny Marie Sněžné. Na politika a dramatika se vzpomínalo i na americké či kanadské ambasádě v Praze.

K chalupě prezidenta Václava Havla na Hrádečku u Trutnova přišly desítky lidí, aby uctily jeho památku. U domu, kde před šesti lety někdejší československý a český prezident zemřel, bylo na dřevěném plotu zavěšené proutěné srdce, na zemi hořelo několik svíček a na nedaleké louce někdo vyšlapal ve sněhu obří srdce s iniciálami VH.

Bývalý prezident a dramatik Václav Havel zemřel na své chalupě na Hrádečku 18. prosince 2011 ve věku 75 let. Hrádeček nazval svým existenčním domovem. Chalupu na Hrádečku koupil Václav Havel v druhé polovině 60. let, později tam vznikala Charta 77 či petice Několic vět. Havel na Hrádeček často jezdil i jako prezident, například v roce 1999 na Hrádeček dorazil generální tajemník OSN Kofi Annan.

Praha 6 odhalila lavičku Ferdinanda Vaňka, pojmenovanou po alter egu bývalého prezidenta Václava Havla. Ocelová lavička před budovou Národní technické knihovny v Dejvicích má podobu červeného prkna s pivovarnickým sudem, který slouží na jedné straně jako podstava. Lavičku doplňuje citát z Havlovy hry Audience. Na umělecky pojatý kus mobiliáře vypsala radnice před více než rokem výtvarnou soutěž.

Sport

Sportovcem roku je poprvé biatlonistka Gabriela Koukalová

Českým Sportovcem roku 2017 je biatlonistka Gabriela Koukalová. Držitelka kompletní sady medailí z letošního mistrovství světa, která navíc získala dva malé glóby za prvenství v disciplínách Světového poháru, ovládla anketu Klubu sportovních novinářů

poprvé v kariéře. Na trůnu vystřídala judistu Lukáše Krpálka, který letos skončil až osmnáctý.

"Je to fakt pecka, nečekala jsem, že bych já jako zástupce mysliveckého biatlonového spolku, reprezentačního mimo jiné, mohla někdy dojít pro takovou cenu," řekla Koukalová s korunou pro vítěze v rukách.

Představovala si prý, že by případně křišťálovou trofej rozbila a každému ze sportovců dala kousek pro štěstí, rozhodla se ji ale věnovat mamince. "Která pro mě byla celoživotní vzor. Po sportovní i lidské stránce," vysvětlila první biatlonistka v historii, která anketu ovládla.

Druhá za Koukalovou skončila s odstupem 119 bodů oštěpařka Barbora Špotáková, dvojnásobná vítězka ankety, třetí byla tenistka Karolína Plíšková. Nejúspěšnějším mužem byl na čtvrtém místě veslař Ondřej Synek.

Bývalý kapitán reprezentace Rosický ukončil kariéru

Bývalý kapitán české reprezentace Tomáš Rosický v sedmatřiceti letech ukončil hráčskou kariéru. Trojnásobný vítěz ankety Fotbalista roku, který prošel angažmá ve Spartě, v Dortmundu a londýnském Arsenalu, to oznámil na tiskové konferenci v Praze.

Rosický by ve fotbalové Spartě rád pokračoval jako funkcionář. Chtěl by zúročit zkušenosti, které nasbíral během angažmá v Dortmundu a Arsenalu, kde se zajímal o to, jak jsou tyto velkokluby vedené. O své roli se baví s vedením klubu a majitelem Danielem Křetínským, konkrétní ale zatím nebyl.

*Podle České tiskové kanceláře
připravila Jana Korečková.
Olomouc, Česká republika*

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Stojanovo gymnázium Velehrad dobývá Řím

Pěvecký sbor Stojanova gymnázia Velehrad reprezentující obec Velehrad, Zlínský kraj a církevní školství České republiky se 5. prosince 2017 vrátil z XXVIII. ročníku prestižního mezinárodního festivalu Chorus Inside Advent, který se na začátku prosince konal v Římě.

Sborové těleso z východní Moravy pod vedením sbormistra Filipa Macka zde zažilo nebyvalý úspěch. Ve velké konkurenci sborů z Itálie, Ruska, Chorvatska a Indonésie vybojoval ve své kategorii zlaté pásmo, kde získal 25 z možných 30 bodů. Jako lepší ze všech pěveckých sborů celého festivalu (který získal 28,5 bodu) byl ohodnocen jen sbor z Ukrajiny, který však soutěžil v kategorii folkloru a jednalo se o vysokoškolské studenty připravující se na dráhu profesionálních sbormistrů.

Dalším nečekaným úspěchem bylo pro našeho dirigenta Filipa Macka získání hlavní ceny „Diploma Best Conductor“ napříč všemi kategoriemi za jeho dirigentský výkon. Jednotlivé výkony hodnotila odborná porota složená z předních italských odborníků na sborový zpěv.

Pobyt v Římě však nebyl jen ve znamení soutěžního klání. Studentky a studenti v doprovodu festivalového průvodce stihli navštívit také řadu významných památek, jako např. Svatopetrskou baziliku ve Vatikánu i další hlavní římské baziliky, aj. Nezapomněli navštívit hrob sv. Cyrila v bazilice sv. Klimenta, kde si připomněli své křesťanské kořeny. Na studenty školy však největší dojem udělal Pantheon, kde proběhl zahajovací koncert festivalu. Díky dobré poloze hotelu, který se nachází v sousedství baziliky Santa Maria Maggiore, se studenti mohli účastnit i zdejších ranních bohoslužeb, které obohatili liturgickým zpěvem.

Papež schválil dekret o hrdinských ctnostech kardinála Wyszyńskiego

Papež František 19. prosince schválil vydání dekretu o hrdinských ctnostech kardinála Stefana Wyszyńskiego, který vedl polskou církev v době komunismu. Dekret je součástí beatifikačního procesu, v němž je dále potřeba uznání zázraku na přímluvu kandidáta blahořečení.

Beatifikační proces polského kardinála byl zahájen v roce 1983, tedy jen dva roky po jeho smrti. Písemná i ústní svědectví spolu s díly kardinála byla shromážděna do 37 svazků, které dorazily roku 2001 do Vatikánu.

Že papežské rozhodnutí může být vyhlášeno ještě před Vánoce, naznačil současný varšavský arcibiskup Kazimierz Nycz koncem listopadu, kdy prohlásil, že „v této oblasti můžeme očekávat nějaký vánoční dárek“. V úterý 12. prosince o hrdinských ctnostech rozhodl poradní sbor kardinálů.

Pro blahořečení je nyní potřebný zázrak na přímluvu kardinála Wyszyńskiego a závěrečný souhlas papeže. Již nyní se zkoumá nevysvětlitelné uzdravení 19leté dívky ze štetínsko-kamienské

diecéze. Na místní úrovni byl případ zkoumán v letech 2012-2013, poté byl předán do Vatikánu.

Kardinál Stefan Wyszyński (1901-1981) byl polský primas, biskup Lublinu a arcibiskup hnězdensko-varšavský. Po nástupu komunismu se stal symbolem odporu vůči diktatuře. V letech 1953-1956 byl vězněn. Ve vězení sepsal Jasnohorské sliby národa polského. V letech 1957-1966 vedl Velkou nověnu před jubileem křtu Polska. Účastnil se 2. vatikánského koncilu. Zemřel 28. května 1981 o slavnosti Nanebevstoupení Páně.

Salesián Tom Uzhunnalil obdržel cenu Matky Terezy

Indický salesiánský kněz Tom Uzhunnalil obdržel cenu Matky Terezy za sociální spravedlnost, kterou každoročně uděluje Nadace Harmonie z Bombaje. Otec Tom Uzhunnalil byl nedávno osvobozen po 18 měsících zajetí v Jemenu, kde ho drželi neznámí ozbrojenci asi napojení na Islámský stát (IS).

Ačkoliv měl otec Tom po svém osvobození možnost odejít ze země, rozhodl se, že bude nadále pokračovat ve své práci v domě Misionárek Lásky v Jemenu. Nadace Harmonie ho ocenila za jeho soucitnou lidskost, obětavost a odvahu pokračovat v práci ve velmi nebezpečném regionu.

Zakladatel Nadace Harmonie Abraham Mathai uvedl, že otec Tom Uzhunnalil zosobňuje téma letošního roku, kterým je motto: „Soucit nezná hranice – odpověď na uprchlickou krizi“. „Oceňujeme otce Toma za jeho obětavost a oddanost vůči svému poslání při práci na velmi nebezpečném místě, kde byli chladnokrevně zavražděni jeho spolupracovníci,“ uvedli zástupci Nadace Harmonie.

Při příležitosti předání ceny poděkoval Bohu za to, že mohl sloužit na misi v Jemenu a také poděkoval všem, kteří se modlili za jeho propuštění.

Na otázku, zda by srovnal svoji zkušenost s osudem sv. Maxmiliána Kolbeho, františkánského kněze, který v Osvětimi nabídl svůj život výměnou za záchranu života muže s rodinou, otec Tom jednoduše odpověděl: „To mne nikdy nenapadlo.“ Navzdory utrpení a strádání, které prožil v zajetí, si otec Tom zachoval rozvahu a klid. „Děkuji Pánu za všechno,“ řekl.

Otec Uzhunnalil byl unesen jednotkou ozbrojených mužů 4. března 2016 během útoku na dům Misionárek Lásky v jemenském Adenu, při kterém zemřelo 16 lidí, z toho 4 řeholnice. Otec Uzhunnalil se narodil ve městě Ramapuram v hluboce věřící rodině. Jeho strýc Matthew, který zemřel v roce 2015, byl zakladatel mise v Jemenu.

Nadace Harmonie byla založena v roce 2005, aby šířila myšlenky míru, dialogu a komunitní pomoci bez ohledu na náboženskou a etnickou příslušnost, kastovní systém, víru nebo pohlaví. Cenu zasvěcenou památce Matky Terezy získali v předchozích letech např. dalajláma, organizace Lékaři bez hranic nebo nositelka Nobelovy ceny míru Malala Yousafzai.

Podle zpráv České biskupské konference

Poselství Svatého otce Františka ke Světovému dni migrantů a uprchlíků 14. ledna 2018

Přijímat, chránit, podporovat a začleňovat migranty a uprchlíky

Drazí bratři a sestry!

„S cizincem, který bude s vámi přebývat, musíte jednat jako s jedním z vás. Budeš ho milovat jako sebe samého, neboť i vy jste byli cizinci v egyptské zemi: Já jsem Hospodin, váš Bůh.“ (3 Moj. 19,34)

Během prvních let svého pontifikátu jsem opakovaně vyjadřoval zvláštní starost o smutnou situaci tolika migrantů a uprchlíků, kteří utíkají před válkami, pronásledováními, před přírodními katastrofami a chudobou. Nepochybně se jedná o „znamení časů“, která jsem se snažil číst s prosbou o světlo Ducha Svatého, počínaje mou návštěvou ostrova Lampedusa 8. července 2013. Ustanovením nového Dikasteria pro službu integrálnímu lidskému rozvoji jsem chtěl, aby jedno zvláštní oddělení, na čas (*ad tempus*) podřízené přímo mému bezprostřednímu vedení, vyjadřovalo starost církve o migranty, vysídlence, uprchlíky a oběti obchodu s lidmi. Každý cizinec, který tluče na naše dveře, je pro nás příležitostí k setkání s Ježíšem Kristem, který se sám ztotožnil s přijímaným nebo odmítaným cizincem v každé době (srov. Mt 25,35.43). Pán světuje mateřské lásce církve každou lidskou bytost, nucenou opustit svoji vlast při hledání lepší budoucnosti.[1] Tato starostlivost musí být vyjadřována konkrétně v každé etapě migrační zkušenosti: od vydání se na cestu až k příjezdu a návratu. Jde o velkou odpovědnost, o kterou se církev chce dělit se všemi věřícími a také s muži i ženami dobré vůle, kteří jsou povoláni s velkorysostí, horlivostí, moudrostí a prozíravostí odpovědět podle vlastních možností na početné výzvy, kladené současnými migracemi.

V souvislosti s tím chci znovu říci, že „naše společná odpověď“ by mohla vycházet ze čtyř sloves, opírajících se o principy nauky církve: přijímat, chránit, podporovat a začleňovat“.[2]

Vzhledem k současné situaci termín *přijímat* znamená především nabízet migrantům a uprchlíkům širší možnosti bezpečného a legálního vstupu do cílových zemí. Proto by bylo žádoucí zjednodušit a zrychlit proces vydávání humanitárních vstupních viz a viz kvůli sjednocení rodin. Zároveň bych si přál, aby země ve větším počtu přijaly za své programy soukromého a společného *sponzorování* a otevřely humanitární koridory pro nejvíce zranitelné uprchlíky. Kromě toho by bylo vhodné postarat se o časově omezená speciální víza pro osoby, které utíkají z válečných konfliktů do sousedních zemí. Vhodným řešením nejsou kolektivní a svévolné deportace migrantů a uprchlíků, zvláště pokud mají být vráceni do zemí, které nemohou zaručit respektování důstojnosti a základních lidských práv.[3] Znovu chci zdůraznit, že je důležité nabízet migrantům a uprchlíkům vhodné a důstojné prvotní ubytování. Zdá se, že „programy rozšířeného přijetí, které už v různých oblastech fungují, vskutku usnadňují osobní setkání, umožňují lepší kvalitu poskytovaných služeb a nabízejí větší záruky úspěšného procesu“[4]. Zásada ústředního postavení lidské

osoby, vážně zdůrazněná mým milovaným předchůdcem Benediktem XVI.[5], nás zavazuje předřazovat vždycky osobní bezpečnost bezpečnosti národní. V návaznosti na to je potřeba vhodně formovat zaměstnance odpovědné za hraniční kontroly. Situace migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků vyžaduje, aby jim byla zajištěna osobní bezpečnost a přístup k základním službám. Ve jménu základní důstojnosti každého člověka je potřebné usilovat o to, aby jako alternativa k detenčním táborům byla upřednostňována jiná řešení pro ty, kteří vstupují na národní území bez povolení.[6]

Druhý výraz, *chránit*, se soustřeďuje na celou řadu aktivit zaměřených na obranu práv a důstojnosti migrantů a uprchlíků, nezávisle na jejich *migračním statutu* (*status migratorio*)[7]. Tato ochrana začíná už v jejich vlasti a spočívá v nabídce jistých a ověřených informací ještě před jejich odchodem a také v záchraně před praktikami ilegálního náboru.[8] Tato pomoc by, nakolik je to možné, měla pokračovat v cílové zemi a zajistit migrantům vhodnou konzulární péči, právo mít neustále v držení doklady osobní totožnosti, rovný přístup ke spravedlnosti, možnost otevřít si bankovní účty a minimální zajištění životních potřeb. Jsou-li vhodně uznané a oceněné schopnosti a odbornosti migrantů, žadatelů o azyl a uprchlíků, mohou představovat skutečné zdroje pro společenství, která je přijímají.[9] Proto si přeji, aby při respektu k jejich důstojnosti, jim byla umožněna svoboda pohybu v přijímající zemi, dána možnost pracovat a přístup k telekomunikačním prostředkům. Pro ty, kteří se rozhodnou vrátit se do vlasti, podtrhuji příležitost rozvíjet programy pracovního a sociálního znovu začlenění. Mezinárodní úmluva o právech dítěte předkládá univerzální právní základnu zaměřenou na ochranu nezletilých migrantů. Bude nutné vyhnout se jakékoli formě detence vůči nim z důvodu jejich migračního *statutu*, přičemž jim má být zajištěn řádný přístup k základnímu i střednímu vzdělání. Zároveň je nutné garantovat jim řádný pobyt až do dovršení dospělosti i možnost pokračovat ve studiích. Pro nezletilé bez doprovodu nebo oddělené od jejich rodin je důležité postarat se o programy dočasného opatrovnictví nebo péče.[10] Při respektu k všeobecnému právu na národní příslušnost, ať je toto právo uznáno a náležitě přiznáno všem chlapcům a dívkám v okamžiku jejich narození. Bezdomovectví, ve kterém se někdy migranti a uprchlíci ocitají, lze snadno zabránit prostřednictvím „zákonodárství o občanství, které odpovídá základním zásadám mezinárodního práva“[11]. Migrační *statut* by neměl omezovat přístup k národní zdravotní asistenci a k duchodovým systémům stejně jako přenesení jejich příspěvků v případě repatriace.

Podporovat znamená podstatně se nasazovat, aby všichni migranti a uprchlíci a také společenství, která je přijímají, se mohli rozvíjet ve všech lidských dimenzích podle vůle Stvořitele.[12] Z nich zvláště má být uznána správná hodnota náboženského rozměru tím, že všem cizincům, přítomným na daném území, bude zajištěna svoboda náboženského vyznání a praxe. Mnozí migranti a uprchlíci mají odbornosti, které ať jsou

vhodně uznány a zhodnoceny. Od chvíle, kdy je „lidská práce pro svoji povahu zaměřena na sjednocení lidí“ [13], vybízím k hojnému úsilí, aby bylo podporováno sociálně-pracovní zapojení migrantů a uprchlíků, se zajištěním možnosti pracovat, učit se jazyku i uvědomělému občanství a se zajištěním informací v jejich původních jazycích pro všechny – včetně žadatelů o azyl. V případě nezletilých migrantů má být jejich zapojení do pracovních aktivit provázeno prevencí před zneužíváním a ohrožením jejich normálního růstu. Benedikt XVI. v roce 2006 upozorňoval, že rodina má být v migračním kontextu „místem a zdrojem životní kultury a činitelem pro osvojení si hodnot“ [14]. Její celistvost má být vždycky podporována napomáháním rodinnému shledání, se včleněním prarodičů, sourozenců, synovců a neteří, aniž by se to podmiňovalo ekonomickými požadavky. Invalidním migrantům, žadatelům o azyl a uprchlíkům ať je zajištěna větší pozornost a pomoc. I přes všechna záslužná úsilí až dosud vynaložená ze strany mnoha zemí prostřednictvím mezinárodní spolupráce a humanitární pomoci, si velmi přejí, aby při rozdělování takové pomoci byly brány v úvahu potřeby (například lékařská a sociální péče nebo vzdělání) rozvojových zemí, které přijímají vlny uprchlíků a migrantů, a zároveň aby mezi adresáty pomoci byla zařazena místní společenství, nacházející se v materiálním nedostatku a zranitelnosti. [15]

Poslední výraz *začleňování* je zamýšlen v rovině příležitosti mezikulturního obohacení, příležitosti poskytnutých přítomností migrantů a uprchlíků. Integrace není „asimilace, vedoucí k potlačení nebo zapomení vlastní kulturní identity. Kontakt s druhým vede spíše k objevení jeho „tajemství“, otevření se mu a přijetí jeho platných hodnot, což přispěje k většímu vzájemnému poznání. Je to dlouhodobý proces, který vede k utváření společností a kultur, aby byly stále více odleskem rozmanitosti lidem daných Božích darů“ [16]. Takový proces může být urychlen nabídkou občanství, osvobozeného od ekonomických a jazykových nároků i procesů, zvláštního režimu pro migranty, kteří by se díky němu mohli těšit z dlouhého pobytu v zemi. Znova trvám na nezbytnosti každým způsobem upřednostňovat kulturu setkání, rozšiřováním možností interkulturní výměny, zachycením a šířením správných praktik integrace a rozvojem programů zaměřených na přípravu místních komunit na procesy začleňování. Rád bych upozornil na zvláštní případy cizinců nucených opustit kvůli humanitární krizi zemi, do které byli přijati. Těmto lidem je potřeba zajistit vhodnou asistenci pro repatriaci a programy pro pracovní a znovu začlenění ve své vlasti. Církev je v souladu se svou pastorační tradicí připravená pomoci jako první při uskutečňování všech iniciativ výše předložených, ovšem pro dosažení požadovaných výsledků je nezbytná pomoc politiků a občanské společnosti, každého podle jeho vlastní odpovědnosti.

Během summitu OSN v New Yorku 19. září 2016 vyjádřili světoví představitelé vůli zasadit se za migranty a uprchlíky, za záchranu jejich životů a za obranu jejich práv. a sdílet tuto odpovědnost na globální rovině. Za tímto účelem se země zavázaly připravit a schválit do konce roku 2018 dvě globální dohody (*Global Compacts*), věnované jednak uprchlíkům a jednak migrantům.

Draží bratři a sestry, ve světle těchto započatých procesů představuji následující měsíce privilegovanou příležitost k předložení a podpoře zcela konkrétních akcí, pro které jsem

chtěl komentovat (časovat) čtyři slovesa. Zvu vás tedy, abyste využili každé příležitosti a sdíleli toto poselství se všemi politickými a sociálními představiteli, kteří jsou zapojeni – nebo mají zájem se podílet – v procesu, který povede ke schválení oněch dvou globálních dohod.

Dnes, 15. srpna, si připomínáme slavnost Nanebevzetí Panny Marie. Boží Matka, která přímo na sobě zakusila tvrdost vyhnání (srov. Mt 2,13-15), láskyplně doprovázela svého Syna po cestě na Kalvárii, a nyní se věčně účastní slávy. Její mateřské přimluvy světujeme naděje všech migrantů a uprchlíků na světě a touhy společenství, která je přijímají, abychom se všichni, v souladu s vrcholným Božím přikázáním, učili milovat bližního, cizince, jako sebe samotné.

Vatikán, 15. srpna 2017

Slavnost Nanebevzetí blahoslavené Panny Marie

FRANTIŠEK

- [1] Srov. Pius XII., Apoštolská konstituce *Exsul familia*, Tit. 1, I.
- [2] Promluva k účastníkům mezinárodního fóra „Migrace a mír“, 21. února 2017.
- [3] Srov. Intervence stálého pozorovatele Svatého stolce na 103. zasedání Rady IOM (Mezinárodní organizace pro migraci), 26. listopadu 2013.
- [4] Promluva k účastníkům mezinárodního fóra „Migrace a mír“, 21. února 2017.
- [5] Srov. Benedikt XVI., encyklika *Caritas in Veritate*, 47.
- [6] Srov. Intervence stálého pozorovatele Svatého stolce na XX. zasedání Rady pro lidská práva, 22. června 2012.
- [7] Srov. Benedikt XVI., encyklika *Caritas in Veritate*, 62.
- [8] Srov. Papežská rada pro pastorační migrantů a itinerantů, instrukce *Erga migrantes caritas Christi*, 6.
- [9] Srov. Benedikt XVI., promluva k účastníkům VI. světového kongresu pro pastorační migrantů a uprchlíků, 9. listopadu 2009.
- [10] Srov., Benedikt XVI., Poselství ke Světovému dni migrantů a uprchlíků (2010), stálý pozorovatel Svatého stolce na XXVI. řádném zasedání Rady pro lidská práva o lidských právech migrantů, 13. června 2014.
- [11] Papežská rada pro pastorační migrantů a itinerantů a Papežská rada Cor Unum, Přijímat Krista v uprchlících a v lidech násilně odvlečených, 2013, 70.
- [12] Srov. Pavel VI., encyklika *Populorum progressio*, 14.
- [13] Jan Pavel II., encyklika *Centesimus annus*, 27.
- [14] Srov., Benedikt XVI., Poselství ke Světovému dni migrantů a uprchlíků 2007.
- [15] Srov. Papežská rada pro pastorační migrantů a itinerantů a Papežská rada Cor Unum, Přijímat Krista v uprchlících a v lidech násilně odvlečených, 2013, 30-31.
- [16] Jan Pavel II., Poselství ke Světovému dni migrantů a uprchlíků 2005, 24. listopadu 2004.

Podle zpráv České biskupské konference

Komentář kardinála Dominika Duky k poselství papeže Františka ke dni uprchlíků

Poselství svatého otce Františka ke Světovému dni migrantů a uprchlíků 14. ledna 2018 je programovým prohlášením nově utvořeného vatikánského dikasteria pro službu integrálnímu lidskému rozvoji. Vzhledem k tomu, že jsem členem tohoto dikasteria, respektive působím v komisi Iustitia et pax (Spravedlnost a mír), považuji za dobré vysvětlit několika poznámkami nepřesná a neúplná vyjádření, která se objevují v našich médiích a jsou někdy zapříčiněna nedokonalým překladem.

Dokument publikovaný ve Vatikánu je směrnici zaměřenou k pravidelnému Světovému dni migrantů a uprchlíků. Toto poselství je inspirací a není to vyhlášení církevní nauky (dogmatu), jak se mnohdy lidé domnívají. Všeobecná migrace je dlouholetým problémem, zatímco migrační vlna související s islamistickými útoky je konkrétním a aktuálním tématem, není však speciálním předmětem tohoto dokumentu. Na toto konkrétní téma vydala Česká biskupská konference dvě prohlášení a dají se nalézt na webových stránkách Tiskového střediska ČBK: *Biskupové a předsednictvo ERC k migraci 4.7.2015 a Stanovisko ČBK k migrační krizi z 20.4.2016*.

Nejdůležitější je uvědomit si, že často můžeme v médiích sledovat neznalost terminologie:

„**Uprchlík**“ se týká člověka ohroženého na životě, hrozí mu smrt, vězení či hlad.

„**Migrant** - běžec“ hledá zlepšení neúnosných sociálních a ekonomických podmínek.

„**Nelegální migrant**“ je ten, kdo nemá doklady, nemůže prokázat svůj statut při pohraniční kontrole a vstupuje do země bez kontroly a povolení. Neexistuje možnost statusu uprchlíka či běžence pro zločince, teroristu, apod. Migrace, která je neregulovaná a bez kontroly, ohrožuje společnost destabilizací, revolučními převraty a případně možnou okupací.

Papežský dokument se dotýká problému uprchlíků a migrantů v celosvětovém měřítku, jejich počet je kolem 50 milionů, z toho polovina jsou děti a dospívající. Základní myšlenka dokumentu vychází z pojetí člověka, jeho lidské důstojnosti a svobody, jak ji chápe křesťanská civilizace a také i katolická církev.

Věta, která hovoří o „ústřednosti člověka“ dle *Novinky.cz*, je povrchní zkratkou v důsledku špatného překladu: ve skutečnosti jde o zásadu ústředního postavení lidské osoby, jak ji formuloval papežův předchůdce Benedikt XVI. Z této perspektivy je třeba chápat i formulaci, že „osobní bezpečnost jednotlivce má přednost před národní bezpečností.“ Křesťanská antropologie nepovažuje člověka za anonymní či bezprecedentně individuální existenci, ale za bytost, která má právo na ochranu života. Technicky vzato jednotlivý uprchlík nemůže ohrozit bezpečnost státu jako takového.

Všechna prohlášení papeže se především týkají legálních uprchlíků a migrantů, to vychází ze zásad mezinárodního práva. Pokud je nejistota o legálnosti a může se jednat o teroristy, zločince, dezintegrované osobnosti, musí proto všichni běženci a uprchlíci procházet legální kontrolou daného státu. Počty a přijímání běženců závisí na suverénních vládách jednotlivých států, jak zdůraznil papež František polským biskupům při své návštěvě v Krakově 2016.

Podobně citace z Bible z knihy Levitikus 19,34 musí být čtena

v celé souvislosti: ve verši 33 a následujících se píše: „*Sídlili s vámi ve vaší zemi cizinec, nebudete ho sužovat. Cizinec, který s vámi sídlí, pro vás bude jako krajan a budeš ho milovat jako sebe samého, neboť jste byli cizinci v egyptské zemi.*“ Co tím je řečeno? Cizinec, který přicházel, prošel městskou branou a to bylo místo kontroly. Je-li takto přijat, stal se v našem pojetí legálním běžencem, s nímž je jednáno podle ústřední myšlenky o člověku svobodném a nadaném lidskou důstojností. Neznamena to však, že by toto místo Bible mluvilo o problému současnosti, kdy se setkáváme s často organizovanou nelegální vlnou migrantů a běženců.

Rovněž tak se v tomto prohlášení setkáváme s citací: „*Odpovědným řešením nejsou kolektivní a svévolné deportace uprchlíků a migrantů, zvláště pokud mají být vráceni do zemí, které nemohou zaručovat respektování důstojnosti základních lidských práv.*“ Tím je jasně řečeno, že řešení problému musí být ve shodě a spolupráci s mezinárodními institucemi, jako je především OSN. Na prvním místě, kam mají směřovat koridory, jsou sousední země a tyto tábory mají utečencům zajistit lidsky důstojný život. Není možné to, co se dnes děje, že určité organizace skryté pod názvy neziskových či charitativních organizací ve skutečnosti obchodují s lidmi, pro což je dostatek důkazů. Je třeba mezinárodní kontrola a zajištění toho, aby mezinárodní podpora, která přichází, byla skutečně používána k účelu, které zamýšleli dárci. To je důvod, proč se církev chce dělit se všemi věřícími a s lidmi dobré vůle, abychom těmto lidem mohli pomáhat.

Především chci znovu připomenout vzhledem k termínu „*přijímat*“ skutečnost, že máme nabízet migrantům a uprchlíkům širší možnosti bezpečného a legálního vstupu do cílových zemí. Rovněž tak tomuto řešení mají pomoci časově omezená speciální víza pro osoby přecházející z válečných konfliktů do sousedních zemí.

Poselství též cituje papeže Benedikta XVI., který ve svých prohlášeních vyjádřil potřebu vhodně formovat zaměstnance odpovědné za hraniční kontrolu. Výraz „*chránit*“ znamená, že ochrana začíná už ve vlasti migrantů a uprchlíků, v ověřování informací a ochraně před praktikami zištných náborů. Důležitou je ochrana nezletilých migrantů. Znamená to, že všichni migranti a uprchlíci se mají rozvíjet ve všech dimenzích podle vůle Stvořitele.

Takto přijatí migranti a uprchlíci musí nejen přijmout zákony a zvyklosti země, které je přijímají, ale mají být přijímáni jen tam, kde je reálná jejich integrace do společnosti, zdůraznil nejednou ve svých projevech papež František.

Poselství vychází z textů papežů Pia XII., sv. Jana Pavla II. a Benedikta XVI., zájem o pomoc uprchlíkům a migrantům je trvalou snahou katolické církve. Církev jako taková nemá řešit bezpečnost či vojenský aspekt problému, ale má zvednou hlas pro obranu těchto lidí a jejich důstojnosti.

Dominik kardinál Duka OP

arcibiskup pražský

předseda České biskupské konference

člen vatikánského dikasteria

pro Službu integrálnímu lidskému rozvoji

30. srpna 2017

Volba prezidenta České republiky

**Proběhne na Generálním konzulátu ČR v Chicagu,
205 N. Michigan Avenue, Suite 1680 (16. patro), Chicago, IL, 60601, USA,
ve dnech 11. a 12. ledna 2018 a případné druhé kolo ve dnech 25. a 26. ledna 2018
vždy od 14.00 do 21.00 hod.**

Dne 28. srpna 2017 bylo ve Sbírce zákonů pod č. 275/2017 Sb. publikováno Rozhodnutí předsedy Senátu Parlamentu České republiky o vyhlášení volby prezidenta republiky.

Na základě ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky) bude hlasování při volbě prezidenta republiky probíhat i ve zvláštních stálých volebních okrscích, vytvořených při zastupitelských úřadech ČR v zahraničí.

Volba prezidenta republiky proběhne na **Generálním konzulátu ČR v Chicagu, 205 N. Michigan Avenue, Suite 1680 (16. patro), Chicago, IL, 60601, USA, ve dnech 11. a 12. ledna 2018 a případné druhé kolo ve dnech 25. a 26. ledna 2018, a to vždy od 14.00 do 21.00 hod.**

Informace o možnosti volit při volbě prezidenta republiky v zahraničí a o způsobu hlasování na zastupitelských nebo konzulárních úřadech České republiky při volbě prezidenta České republiky v roce 2018 naleznete na http://www.mzv.cz/chicago/cz/volby_1/index.html.

Hlasování bude umožněno voliči, který má bydliště mimo území České republiky, **zapsanému do zvláštního seznamu vedeného zdejším zastupitelským úřadem** (§ 31 zákona o volbě prezidenta republiky). Zápisy pro volbu skončily 3. prosince 2017. *(Kdo byl zapsán již před dřívějšími parlamentními volbami, jeho zápis stále platí.)*

V případě **krátkodobého pobytu v zahraničí** je vhodnější volit při volbě prezidenta republiky v zahraničí na zastupitelském úřadě na **voličský průkaz**, který voliči vydá obecní úřad, v místě jeho trvalého pobytu nebo zastupitelský úřad v jehož stálém seznamu voličů je zapsán. S voličským průkazem lze při volbě prezidenta republiky hlasovat v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky nebo jakémkoliv zvláštním volebním okrsku v zahraničí. Pro každé kolo volby prezidenta se vydává samostatný voličský průkaz. *(Ten bude při volbě odebrán a ponechán v dokladech volební komise.)*

Podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona o volbě prezidenta republiky při samotném aktu hlasování, volič po příchodu do volební místnosti **prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky** platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky anebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem. *(Pozor – Kdo má propadlý pas nebo občanský průkaz nebude moci volit.)* Dále místní voliči musí doložit, že mají bydliště na území **Konzulárního obvodu Generálního konzulátu ČR v Chicagu, který je tvořen státy Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, North Dakota, South Dakota a Wisconsin.**

Po záznamu ve výpisu ze stálého seznamu nebo zvláštního seznamu **obdrží** od okrskové volební komise (na území České republiky) nebo zvláštní okrskové volební komise (v zahraničí) **prázdnou úřední obálku a sadu hlasovacích lístků**. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství České republiky, nebude mu hlasování umožněno. Volič, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, je povinen tento průkaz odevzdat okrskové volební komisi nebo zvláštní okrskové volební komisi; ta jej přiloží k výpisu ze zvláštního seznamu (§ 41 odst. 6 o volbách prezidenta republiky).

Státní volební komise vylosovala dne 15.12.2017 čísla (viz níže), kterými budou označeny hlasovací lístky kandidátů pro volbu prezidenta republiky.

Jiří Drahoš	9	Marek Hilšer	8	Vratislav Kulháněk	6
Pavel Fischer	3	Michal Horáček	2	Mírek Topolánek	1
Petr Hannig	5	Jiří Hynek	4	Miloš Zeman	7

Podle http://www.mzv.cz/chicago/cz/volby_1/index.html

SDRUŽENÉ ČESKOSLOVENSKÉ ORGANIZACE V CHICAGU

Vás srdečně zvou na

Jubilejní 60. Reprezentační ples

v sobotu 3. února 2018

v Drury Lane Oak Brook, Oak Brook Terrace, IL

Hraje hudba
Melody Gentlemen
z České republiky

Večeře, otevřený bar a víno na stolech.

Vstupné \$ 100,- za osobu

**Tento ples je věnován debutantkám
z minulých Reprezentačních plesů.**

Pro další informace a rezervace volejte

Jean Menšíkovou 630-207-8675

nebo zašlete email: representativeball@gmail.com

a též navštivte: www.czechoslovakalliedorganizations.org

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

HLASY NÁRODA

Máte již zaplacené předplatné na rok 2018?

**Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou
je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí**

USA na rok – osobní odběr v kostele: 30.00 USD

USA na rok – poštou 1.třída:

30.00 + 20.00 poštovné = 50.00 USD

Kanada na rok letecky:

30.00 + 35.00 poštovné = 65.00 USD

(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)

Ostatní cizina na rok letecky:

30.00 + 60.00 poštovné = 90.00 USD

Šeky pište pouze na: Czech Mission

Naše adresa:

Czech Mission

9415 Rochester Ave.,

Brookfield, IL 60513

Tel.: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533-1050

Doporučte Hlasy národa svým známým!

**Prosíme dary na kostel i předplatné novin
veškeré šeky pište na CZECH MISSION,
jinak nám šek banka vrátí. – Děkujeme za pochopení.**

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Česká misie Vás zve na DĚTSKÝ KARNEVAL v maskách

v Klubu České misie

9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

**v neděli 21. ledna 2018
od 1.00 do 5.00 hodin odpoledne**

**ČEKÁ VÁS BOHATÝ
DĚTSKÝ PROGRAM**

Soutěže, hry, hudba, tanec a mnohem víc.

**Bude připraveno hojné občerstvení
pro děti i dospělé.**

Vstupné dobrovolné

Vroucí vzpomínka

*S hlubokou bolestí si dne 12. ledna 2017
připomeneme desáté výročí, kdy byl
Pánem života a smrti povolán na věčnost
naš milovaný manžel, tatínek a bratr, pan*

Josef Borýsek

Narodil se 5. září 1942 v Horním Němčí na Moravě.

Do USA přicestoval po tragické smrti tatínka
v roce 1952 se svou maminkou Marií Borýskovou
a starším bratrem Zdeňkem a usadili se v Chicagu.
33 roků pracoval v American National Can Corp.

V USA se oženil s manželkou Věrou
a společně vychovali syna Johna.

Po celých 55 let svého pobytu v USA byl činný
v Moravských spolcích a krajanskému životu a
uchování národních tradic věnoval své celoživotní úsilí.

Od roku 1993 byl prezidentem
Ústředny moravských spolků.

Dne 12. ledna 2008 ve věku 65 let
podlehl nenadálé těžké nemoci.

Je pochován na hřbitově
Panny Marie Královny Nebe v Hillside, IL.

Vzpomínkovou mši svatou za něho i
jeho zemřelou matku Marii Borýskovu
budeme obětovat
v neděli 14. ledna 2018 v 10.30 dopoledne
v kostele České misie v Brookfieldu.

*Děkujeme všem, kdo si na něho
vzpomenou v modlitbě s námi.*

**Věra Borýsková, manželka
John Borýsek, syn
a ostatní příbuzní v USA, Kanadě
a v České republice**

Upřímná vzpomínka

*Se zármutkem v srdci vzpomínáme, že
před rokem 18. ledna odešla na věčnost
naše milovaná maminka, babička a sestra, paní*

Emilie Sovová

Narodila se 8. května 1935 v Uherském Hradišti na Moravě.

V roce 1963 se provdala za Josefa Sovu a měli dvě dcery.

Do USA přišli v roce 1969 a bydleli v North Riverside.

Pracovala v restauraci Stará Praha.

V roce 1997 zemřel její manžel.

Posledních 6 let žila v domově důchodců.

Odešla z tohoto světa 18. ledna 2017.

Její tělesné pozůstatky jsou uloženy vedle jejího manžela
v mauzoleu hřbitova Woodlawn ve Forest Park, IL

Mši svatou za ni budeme obětovat v kostele České misie
v neděli 21. ledna 2018 v 10.30 dopoledne

Děkujeme všem, kdo si na ni vzpomenete v modlitbě.

Vlad'ka Sovová, dcera s rodinou

Hlona Bobčíková, dcera s rodinou na Moravě

George Sova, švagr s rodinou v USA a na Moravě

Božena Tomečková, sestra s rodinou

a ostatní příbuzní v USA a na Moravě

Bolestná vzpomínka

*Letošního 17. ledna tomu bude pět let,
kdy nás navždy opustila naše milovaná manželka,
maminka, babička, sestra a švagrová, paní*

Marie Peroutka

Narodila se 12. února 1936 v obci Pitín u Uh. Hradiště.

V Brně vystudovala průmyslovou školu stavební a pracovala
v projekčním ústavu, kde poznala svého manžela Miloše.

V roce 1957 uzavřeli sňatek a r. 1965 se jim narodil syn Pavel.

V létě 1968 se kvůli invazi sovětských vojsk do Československa
nevrátili z dovolené ve Vídni, ale odjeli do Chicaga a

zde pak úspěšně pracovala v projekčních ústavech.

V posledních letech statečně bojovala se zákeřnou nemocí,
v níž ji posilovala hluboká víra v Boha - podlehlá jí 17. ledna 2013.

Vzpomínkovou mši svatou za ni budeme obětovat
v kostele České misie v neděli 14. ledna v 10.30 dopoledne

*Děkujeme všem, kdo si spolu s námi
na ni vzpomenete v modlitbě.*

Miloš Peroutka, manžel

**Pavel Peroutka, syn s manželkou Suzanou
a vnučkou Gabrielou**

Neobvyklý pár

Mutsuko Chiara Gokanová a Giulio Bardi byli neobvyklým manželským párem. Svoji upřímností a láskou si vzájemně pomohli získat živou víru a obrátit se ke Kristu tak, že Chiara dnes může říci: „V našem manželství nám záleželo jen na víře a na zpěvu a pro víru i zpěv jsme také žili.“

Mutsuko se narodila v roce 1940 jako dítě japonských rodičů v Mandžusku v Číně. Oba její sourozenci zemřeli v útlém věku a ona jako sedmiletá se se svými rodiči vrátila do Japonska. Její otec, vášnivý hudebník, zapálil ve své dceři nejen lásku k hudbě, ale také vášeň pro zpěv. Ačkoliv její rodiče nepraktikovali žádnou víru, malá Mutsuko se velmi ráda modlívala v zahradě před šintoistickým oltářkem. V 10 letech prostřednictvím jednoho protestantského kněze poznala Ježíše a evangelium. Avšak otec jí zakázal udržovat s knězem kontakt a byl rád, když se s rostoucím věkem rozplynula i její dětská víra.

Mutsuko nemusela o své budoucnosti dlouho rozmyšlet. Bylo jí jasné, že chce studovat zpěv; ačkoliv byla malé postavy a neměla ani zvlášť výrazný hlas. Po základním studiu hudby v Tokiu ji to táhlo do Evropy, protože elegantní styl, kterým na ni zapůsobili italští zpěváci, se v Japonsku nevyučoval. Jen s těžkým srdcem dovolil otec své 21leté dceři odejít, ale když po šesti letech v cizině měla své první koncerty v Okajamě a v Tokiu, byl na ni hrdý.

Pianistka Maria Cascioliová, její učitelka v Římě, které si Mutsuko velmi vážila, vyškolila její hlas přímo geniálně. Během pobytu v Itálii její snoubenec spáchal sebevraždu. Jelikož podle buddhistického přesvědčení v takovém případě přijde člověk do pekla a Mutsuko chtěla za každou cenu svého snoubence před tím zachránit, stáhla se do buddhistického kláštera, mnoho se tam modlila, a přemýšlela dokonce o tom, že se stane buddhistickou mniškou. Jeden buddhistický mnich jí však poradil, aby se po takovém namáhavém a nákladném studiu přece jen věnovala zpěvu a

zůstala zpěvačkou. Ve světě však měla vést asketický život, „protože také zpěv si vyžaduje všechno a kvůli zpěvu je potřeba se mnohého zříci“. Mutsuko se tedy vrátila do Říma, kde pracovala jako překladatelka a současně se dále zdokonalovala ve zpěvu.

„Jednou večer po opeře,“ vyprávěla nám, „mě domů doprovodil jeden ze zpěváků, jistý Giulio, jelikož bydlel nedaleko mne. Měl výborný hlas, byl typem hlavního hrdiny, ale navzdory tomu se choval velmi zdrženlivě a vždy skromně. Ráda jsem přijala pozvání na nedělní oběd s jeho maminkou. Maminka Delia, pravá Římanka, se od té doby o mne starala s velkou láskou. Každou neděli jsme spolu někam vyrazili, ale já jsem ani jen nepomyslela na osobní vztah s Giuliem. Vždyť byl Ital a ještě k tomu křesťan! Takové spojení by můj otec nikdy nedovolil.“

Mutsuko se však divila, že Giulio, který se sice považoval za křesťana, neměl Písmo svaté a ani nechodil do kostela. „Když miluješ svého otce, nepřijdeš k němu domů ho navštívit?

Kostel je přece dům vašeho Boha, anebo ne? Když přijedu do Japonska, vždy jdu nejdříve do chrámu.“

Giulia se to dotklo. Takto se na to ještě nikdy nedíval. Už 30 let nebyl v kostele; podobně jako jeho otec. Následující neděli mu Mutsuko přinesla dárek – Bibli. Zároveň ho pozvala na společnou návštěvu Lateránské baziliky. „Právě byla mše svatá. Mně tento obřad nic neříkal, ale Giulio byl po bohoslužbě zcela proměněný. Svěřil se mi, že knězova slova mu očistila duši.“

Od tohoto dne Giulio nezmeškal ani jednu nedělní mši svatou. Zanedlouho sdělil své japonské kamarádce, že cestou do opery chodí každý den pozdravit Pannu Marii v bazilice Santa Maria Maggiore.

„Něco se v Giuliovi změnilo,“ všimla si Mutsuko. „Byl vždy dobrým člověkem, ale od té doby, kdy navštěvoval svého Boha v kostele, začal odpouštět těm, s nimiž byl už léta rozhádáný. Chtěl žít se všemi v pokoji.“

Mezitím Giuliova matka zemřela a na její přání se Mutsuko od té doby denně starala o jejího syna. Znali se už šest let, když ji Giulio diskretně požádal o ruku. Myšlenka, že by se pro manželství možná musela zříci zpěvu, ji natolik děsila, že byla zpočátku zdrženlivá. Když jí však Giulio po nějaké době navrhl, aby se z praktických důvodů nastěhovala k němu, bylo jí jasné: To udělám pouze jako jeho manželka. A jeho opakovanou nabídku manželství přijala. Giulia trápilo, že Mutsuko není katoličkou, ale jeho respekt a úcta k ní mu nedovolili, aby se jí svěřil s touto svojí bolestí. Dne 18. září 1983 se proto vzali v Japonsku podle šintoistického obřadu. Mutsuko bylo 43 let a Giuliovi 52 let. Slavnostní civilní sňatek se potom konal také v Římě. Byli velmi šťastným párem, jež spojovala i společná vášeň pro zpěv. Jejich život se odehrával hlavně v opeře; začali také společně vystupovat.

Mutsuko znepokojovalo jen jedno: „Já jsem při večerní modlitbě klečela před sochou Buddhy a Giulio před kři-

Svatba Giulia a Mutsuko podle šintoistického obřadu v roce 1983 v Japonsku

žem.“ Jednoho dne se zeptala svého milovaného manžela: „Giulio, když zemřeš, chceš jít k Ježíši?“ – „Samozřejmě,“ zněla jeho odpověď. „A já půjdu k Buddhovi, to tedy znamená, že budeme v ráji oddělení. To tak nemůže být!“ Pět let to takto trvalo, až do doby, kdy jednou Mutsuko provázela Giulia na nedělní mši svatou a všimla si, že nešel ke svatému přijímání. „Giulio, proč nejdeš k přijímání?“ Váhavě odpověděl: „Žiji v těžkém hříchu.“ Mutsuko zůstala ohromena. Její laskavý manžel žije v těžkém hříchu? „Co jsi spáchal? Podvedl jsi mě?“ Ale Giulio neodpovídal. „Jdi ke zpovědi, potom můžeš přijmout svaté přijímání.“ Ani tato slova nepřinesla Giuliovi klid. „To nestačí.“ – „Cože, to nestačí?! Ale co jsi udělal?“

Giulio jí taktně vysvětlil, že nemůže chodit k přijímání, protože není církevně sezdáný. Mutsuko tomu nemohla uvěřit. Příčinou je ona!? Ne! Musí se stát katoličkou. A to tak rychle, jak je to jen možné. Nechce, aby on musel trpět ještě déle. Tu se jí Giulio svěřil, že při každé nedělní mši svaté Ježíši říká: „Počkej ještě chvíli, jednou ti ji přivedu k oltáři.“

Pět let se tedy za ni modlil bez toho, aby ji do něčeho nutil. Bez jediného slova; jen v tichosti přinášel tuto oběť. Nyní nadešel vytoužený a vymodlený okamžik. Po krátké, ale velmi intenzivní přípravě byla Mutsuko 27. února 1989 v Římě pokřtěna, přijala svaté přijímání a svátost biřmování. Giulio během celého obřadu plakal radostí. „V tento den se

Giulio a Mutsuko Chiara v roce 1999 při posledním společném koncertě v Japonsku

pro nás začalo nebe na zemi.“ Mutsuko si při křtu zvolila křesťanské jméno Chiara - Klára, protože chtěla následovat Giulia tak, jako svatá Klára následovala svatého Františka. Dne 22. října téhož roku se tento šťastný manželský pár sezdal potřetí, tentokrát svátostně v katolickém kostele v Okajamě. Dobrý příklad a Giuliova zdvořilá, klidná povaha a celé jeho chování přivedly otce Mutsuky k myšlenkám o křesťanství. Ve věku 92 let konvertoval na katolickou víru. A matka Mutsuky si

vzpomněla, že byla vlastně ještě ve škole pokřtěna misionáři, ale víru nikdy nepraktikovala. Staří rodiče Mutsuko až do své smrti pravidelně přijímali svátosti a žili zcela novou, hlubokou jednotu s dcerou Mutsuko Chiarou a jejím manželem.

V Římě Mutsuko poznala Ježíše ještě hlouběji, a to díky jistému jezuitovi. Tento jezuita, José Ignacia Tajona ze Španělska, působil čtyři roky na misiích v Japonsku. „Když jsem při mši svaté zpívala anebo se modlila růženec, vstoupila do mého srdce předtím nepoznaná radost. Velmi ráda jsem se modlívala na různých poutních místech a Giulio mě často provázel. Dělal to jednoduše z lásky.“ Tak se v roce 1995 dostali do San Giovanni Rotondo, aby navštívili P. Pia. Když Giulio klečel u hrobu P. Pia, zasáhla ho milost obrácení. Dlouho plakal a v generální svaté zpovědi zanechal u nohou Ukřižovaného břemeno svého dlouhého života. Tentokrát to byla Chiara, které svému muži připravila cestu, aby se mohl ještě intenzivněji setkat s Ježíšem a Marií. Růženec se stal neodmyslitelnou součástí denního programu tohoto páru. Bez něj si svůj den nedokázali představit. Giulio často četl Písmo svaté a spolu s Chiarou pravidelně přistupoval ke svátostem. Během jedné koncertní cesty do Japonska v roce 1999 si ho Pán povolal k sobě.

*Z Vířavstvo Srdce 116/2017
Překlad podle Světa 46/2017*

Srdečně zveme všechny členy na VÝROČNÍ SCHŮZI ČESKÉ MISIE

Schůze se bude konat

v neděli 18. února 2018 v 1.00 po obědě
v klubu České misie 9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

Bude podána zpráva o činnosti misie za rok 2017.
Finanční zpráva o hospodaření misie za rok 2017.
Uskuteční se volby nové Misijní rady pro rok 2018.
Bude předložen plán činnosti na rok 2018.

Těšíme se na Vaši hojnou účast.

Mons. Dušan Hladík, president a Rada České misie

Na střechn Afriky (1)

aneb Carevny jdou na Kilimanjaro

Poznámka redakce

Aby snad nedošlo k omylu. Následující vyprávění se nebude týkat potomků slavné ruské aristokracie, ale dvou sympatických žen z Moravy, které se opakovaně pokusily o výstup na nejvyšší horu Afriky. Po prvním nezdařilém pokusu si i na druhý najaly ještě větší štáb průvodců, nosičů, kuchařů a pomocníků. Pouhé dvě cestovatelky tak doprovázelo 16 lidí personálu. Samy říkají, že si tak připadaly jako „carevny“ a odtud tedy podtitul jejich příběhu. Tak se nyní začtíme do vyprávění „carevny“ Radány s poznámkami a fotografiemi „carevny“ Sóni.

Úvod

O cestování po Africe jsem snila již v době totality v dávném minulém století a dodnes si pamatuju, jak jsem při hodinách zeměpisu na základní škole, když jsme probírali Afriku, spolužákům tvrdila, že se tam jednou podívám. Tenkrát to byla utopie. Mým největším snem bylo navštívit Mys dobré naděje a vystoupat na nejvyšší horu Afriky – na Kilimanjaro.

Pozn. Carevna Sónia: Já o Africe také snila od dětství – při sledování Příběhů Ivce Elsy, když mi taťka dal k Váno-cům knihu s fotografiemi z Afriky, a když jsme v knihovně doma měli 3 svazky „Afriky snů a skutečností“ od Hanzelky a Zikmunda...

Změnilo se století, změnil se režim v naší krásné zemi a nastal čas pro plnění mých dětských snů. Na Mys dobré naděje jsem se dostala hned při mé první africké cestě v roce 2007 a na Kilimanjaro jsem si dělala zálsuk v lednu 2016.

Nejvyšší hora Afriky Kilimanjaro s výškou 5895 metrů nad mořem se nachází pod rovníkem v Tanzánii.

Vysněné Kilimanjaro vystupující z tropické buše a z mraků se zasněženým vrcholem.

Do Afriky jsme odjeli s českou výpravou už koncem prosince a naše cesta trvala tři týdny. V prvním týdnu jsme si vyšlápli na Mt. Keňu (4985 m n. m.), šlo to celkem hladce, přestože jsme při výstupu na vrchol měli neskutečně škarodé počasí. A Kili je přeci jen o necelých tisíc výškových metrů vyšší, takže to bude pohoda (jak naivní úvahy).

Druhý týden našeho afrického pobytu jsme se poflakovali po safari. A pak nadešla ona chvíle a my jsme stáli na vstupní bráně Národního parku Kilimanjaro a v naprostém klidu jsme se připravovali na výstup. Ten jsme měli rozplánovaný do šesti dnů. První dva dny probíhaly v naprosté pohodě, skoro jsme si říkali, že to prostě dáme „levou zadní i s nalakovanými nehty“. Ale chyba lávky. Hory vždy rouhaly po zásluze potrestají. Hned třetí den nás zastihla výšková nemoc a my jsme jen nemohoucně leželi ve stanu a modlili se, ať co nejdříve přejde. Čtvrtý den ráno nám bylo o něco lépe, ale čekal nás náročný výstup Shira Wall a to fakt nebyla legrace. Je to skála s 200 m převýšením. Zvládli jsme to, dorazili jsme do předposledního výškového tábora na oběd (4040 m n. m.) a už jsme toho měli plné zuby. A to nás ještě čekal odpolední výstup do posledního výškového tábora (4600 m n. m.).

V té chvíli nám bylo jasné, že dalších téměř 600 výškových metrů za odpoledne nedáme, do posledního výškového tábora bychom dorazili v podvečer. A na závěrečný výstup dalších 1300 výškových metrů se vyrazí již o půlnoci. A to bychom bez řádného spánku už nezvládli vůbec.

Nastal čas pro těžké (ale logické) rozhodnutí. Končíme (zavíráme, sbohem, sne nás). V cca 4200 m n. m. jsme se rozhodli pro sestup. Pomalu jsme sestupovali a po několika stech výškových metrech nás míjeli nosiči, kteří na primi-

tivních jednokolečkových „nosítkách“ svázeli dolů člověka, kterého evidentně skolila výšková nemoc. Pohled to byl opravdu otřesný, člověk byl zabalený ve spacáku, ze kterého mu vykukoval jen bledý obličej. Vypadal jako mrtvola. A následující noc jsme již v základním táboře poslouchali záchvaty kašle dalších sestoupivších. S výškovou nemocí opravdu není radno si zahrávat. A my jsme se jen ujistili, že naše rozhodnutí neriskovat výstup bylo správné. Rozum zvítězil nad rádoby-hrdinstvím.

A tak jsme 8. ledna 2016 odletěli z mezinárodního letiště Kilimanjaro do Nairobi, při přeletu nad Kilimanjarem jsme této nádherné hoře zamávali a řekli jsme ji: „SBOHEM, nikdy více“.

Ovšem onen nepovedený výstup nám neustále vrtal v našich hlávkách, červíček pochybností neustále našeptával: „Co by, kdyby ...“. Na konci jara nás nahlodil tak, že jsme si řekli, že výstup ještě jednou zkusíme. Ale fakt už naposledy, ať už náš druhý pokus dopadne jakkoli.

A tak jsme v pondělí 26. prosince 2016 vyrazili z Prahy přes Amsterdam zpět na letiště jménem Kilimanjaro. Přistáli jsme ve večerních hodinách a náš pokus č. 2 mohl začít.

Pozn. Carevna Sónia: Ano, protože se nerada vzdávám, opravdu mi to stále leželo v hlavě. Každou volnou chvíli jsem na Google mapách prohlížela celou trasu (a to nemluví o fotkách ledovců, které jsem při tom objevila – já husa!!! Proč jsem se nepodívala již loni???) a říkala si, že by to přece jen mohlo jít kdybych ... měla lepší spacák, než nějaký cyklo, kdybych si vzala alespoň nějaké aspiriny, kdybych měla magnézium proti únavě, kdybychom měly víc času na aklimatizaci, kdyby, kdyby, kdyby.

A tak to jednoho krásného, slunného odpoledne, když u nás byla Carevna Radána na návštěvě, ze mě nějak vypadlo... co kdybychom to ještě jednou zkusily? Seděly jsme na zahradě, dívaly se na jezírko, popíjely vínečko ... a Radána (jak je jí ostatně vlastní) na to okamžitě skočila. A pak už to byla jen rychlá akce – letenky, kontakt na českou cestovku – vše zařízeno téměř za pár hodin. A mně se v té chvíli hrozně ulevilo. Ufff...

Domorodá vesnice u výchozího tábora byla obklopena bujnou vegetací a banánovníkovým hájem

Jednoduchý itinerář na základně Národního parku Kilimanjaro ukazuje trasu výstupu dlouhou 40 kilometrů s časem 32 hodin – my máme rozvržen výstup i sestup na 8 dnů.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Ještě než přejdu k samotnému výstupu, ráda bych vás seznámila s tím, jak to na „Kili“ chodí organizačně. Následující informace vycházejí z mých osobních zkušeností ze dvou pokusů o výstup. Samozřejmě že se mohou lišit od zkušeností jiných turistů, někomu může připadat zázemí s „x“ nosiči, kuchařem a spol. jako naprostá rozmazlenost a degradace výkonu (ano, ne nadarmo je název cestopisu CAREVNY JDOU NA KILIMANJARO). Podmínky při obou výstupech byly hodně podobné a stejně tak i ostatní turisté je měly téměř totožné. Jestli to jde i jinak, nevím. Já osobně bych se tam na vlastní pěst nikdy nevydala. Poprvé jsme měly výstup na „Kili“ jako součást třítydenního zájezdu. Výstup na „Kili“ byl naplánován na poslední týden a trval 6 dnů. Tehdy jsme to nezvládly a shodly jsme se, že 6 dnů je opravdu málo.

Takže když jsme se rozhodly, že pokus o výstup zopakujeme, zvolily jsme osmidenní variantu. Kromě šestidenní a osmidenní jsou ještě v nabídce sedmidenní a nejdelší desetidenní. Ale myslím, že pokud se rozhodnete třeba pro devatenáctidenní variantu, tak vám ji cestovka také zorganizuje. My jsme vše kromě letenek zařizovaly přes českou cestovní kancelář, se kterou cestujeme již několik let a o které víme, že má v Africe dobré a dlouhodobé kontakty. Jak jsem již psala výše, po všech zkušenostech z mých cest do Afriky, bych se tam na vlastní pěst nikdy nevydala, stejně tak bych výstup neorganizovala napřímo přes tanzanskou agenturu. Ano, zapojit do organizace českou CK je v konečném součtu dražší, ale rozhodně spolehlivější.

Takže jsme někdy v květnu kontaktovaly českou CK s jasným zadáním: organizace osmidenního výstupu na „Kili“ v tom a tom datu a k žádosti jsme připojily, pokud je to možné, rádi bychom měly stejný podpůrný tým jako vloni. Cestovka zareagovala velmi rychle a během několika dnů

Výchozí tábor se podobá velkému tržišti s ohromným mraveništěm lidí.

jsme měly v rukou cestovní smlouvu a informaci, že tanzanská agentura zajistí stejný tým. Takže zbývala pouze koupě letenek a příprava mohla začít. Letět se dá z Amsterdamu přímo na letiště Kilimanjaro nebo odkudkoli do Nairobi a odtud na Kilimanjaro.

Jen v krátkosti se zmíním o vybavení. Myslím si, že každý, kdo se vydá na výstup na tuto horu, by měl být zkušeným horalem. Takže zcela jistě ví, jak se obléci do horských podmínek, zejména na poslední část výstupu, kdy se v noci teplota pohybuje kolem minus 11 stupňů Celsia. Ano, vrstvit, vrstvit a zase vrstvit. Ideálně Merino/Icebreaker věci, které se mi osobně v horách opravdu osvědčily. Ovšem, že to úplně nestačí, se dočtete v kapitole o samotném výstupu na vrchol. Nepromokavá bunda (ideálně i kalhoty), gumové pončo jsou také nutností. A nejdůležitější je spacák. Věřte, že v něm budete trávit více než 12 hod denně a pokud Vám bude v noci zima, tak se nevyspíte a tělo si neodpočine.

Další velmi nepříjemnou věcí je výšková nemoc. Každé tělo je nastaveno jinak. Někdo ji dostane ve 3000 m n. m., někdo ani na vrcholu. Moje hranice je někde kolem 4300 m n. m. Doporučuji všem, aby ji na netu nestudovali, psychika fakt funguje. Zabalte si na cesty Acylpirin a Nurofen. Acylpirin doporučuji brát 1 ráno a 1 večer hned od prvního dne výstupu, pokud výšková nemoc přijde tak 2 a 2. Pokud se k ní přidá bolest hlavy, tak i Nurofen 1x za 24 hod. Acylpirin ředí krev. A pokud máte průjem, tak Endiaron. Tato „Svatá trojice“ (Acylpirin, Nurofen, Endiaron) vám opravu pomůže. Já osobně jsem opravdu veliký odpůrce chemie, ale tady jsem neváhala. Užívala jsem ještě Magnesium v prášku na uvolnění.

A teď něco o podpůrném týmu, který s vámi výstup absoluuje. Neděste se počtu lidí. Na „Kili“ jsou pouze tábořiště (nikoli výškové kempy se zázemím jako v jiných horách). To znamená, že tábořiště je místem, které je blízko zdroje nějaké (nikoli) pitné vody a je tam pár kadibudek. Nic víc. Nečekejte kempy se sprchou a wi-fi připojením. Takže všichni turisté mají k dispozici podpůrný tým, který jim pomůže k dosažení vrcholu (hory, samozřejmě). Každý tým se skládá z hlavního průvodce, pomocného průvodce, kucha-

ře, komorníka, umývače nádobí, vedoucího nosičů a nosičů. Počet lidí v týmu se liší podle počtu dnů výstupu a podle počtu členů výpravy. My jsme oba výstupy absolvovaly ve dvou a na prvním šestidenním výstupu jsme měly k dispozici 13 lidí a na druhém osmidenním 16 lidí (ano, carevny). Není to nic neobvyklého.

Každá etapa se stoupá velmi pomalu. Čím pomaleji se nabírají výškové metry, tím lépe si tělo na vzrůstající výšku zvyká. Takže je naprosto normální, když nosiči i s nákladem klienty během výstupu předběhnou (a postaví stany a my jsme vždy přišly do tábořiště k hotovému). Jen pro představu, my žijeme v nadmořské výšce 200 m n. m. a jdeme do 6000 m n. m. To znamená třicetinasobné převýšení. Nosiči žijí v nadmořské výšce 2000 m n. m. a jdou do nadmořské výšky 6000 m n. m., takže do pouze trojnásobné výšky. Je to jako bychom my z Brna jeli do Bílých Karpat a při určité fyzické kondici bychom tam ten náklad na zádech taky vytáhli.

Pozn. Carevna Sónia: čím výš, tím hůř – čím rychleji, tím hůř – čím déle, tím hůř

A jaký je tedy servis podpůrného týmu? Ráno je domluven budíček, většinou v 7 hod. V tuto hodinu nám komorník přinesl ke stanu každé misku s teplou vodou pro ranní hygienu. Ta proběhla před stanem – zuby, obličej. V půl osmé následovala snídaně většinou v anglickém stylu. Ano, ovesná kaše, vaječné omelety, párky, palačinky, čaj a káva. Vše servírováno do jídelního stanu vybaveného stolkem a židlemi. My jsme si většinou dávaly pouze ovesnou kaši, do které jsme si přihazovaly vlastní sušené ovoce, oříšky a čokoládu. Občas jsme si snídani zpestřily palačinkou (já miluju suché bez ničeho). Nelámaly jsme si hlavu tím, že něco zůstalo. Jídla dostávali ostatní členové posádky a nechci toto jídlo nazývat zbytky, protože to, co jsme nesnědly, toho jsme se ani nedotkly.

A v osm hodin se vyráželo na cestu. Oběd byl buď ve formě balíčku, pokud byla delší etapa, nebo opět v jídelním stanu, pokud byla etapa kratší. Večere byla vždy v jídelním stanu. Jídelní balíčky byly velmi pestré. Vždy tam byl nechutně sladký 2 dl mangový džus a věřte, že nijak jinak do

Klasická „hotelová“ snídne ve stanu na cestě na Kilimanjaro

Vážení nákladu pro nosiče, každý ponese maximálně 25 kilogramů.

sebe nenacpete tolik cukru v tak malém objemu jako z této krabičky. K jídlu toast s máslem a mrkví (Pán jáás), vejce natvrdo, kuřecí noha, muffin a jablko. Pokud se obědvalo/večeřelo v jídelním stanu, většinou jsme měly 3 chody. Prvním chodem byla zeleninová polévka, druhým chodem maso s/a rýží/těstovinami/hranolkami/vařenou zeleninou/zelenými fazolkami a třetím chodem čerstvé ovoce. A řeknu vám tu chuť čerstvého manga, papáji, melounu nebo banánů nikdy v Evropě neochutnáte. Mango je opravdu mangové a meloun melounový. My jsme si dokonce letos pochutnaly na melounu v posledním výškovém táboře ve 4600 m n. m.

Takže ano, tým k výstupu potřebujete a také si ho náležitě zaplatíte (o tom příště).

Den první

MACHAME GATE (1800 m n. m.) – MACHAME HUT (3000 m n. m.)

↑↓ 1200 výškových metrů

A je to tady. Po věřejším přeletu, jednom ztraceném batohu (shledám se s ním až za dva dny) nastává den D, tedy první den výstupu na Kilimanjaro. V 10 hod nás v hotelu vyzvedne řidič a my vyrážíme k bráně Národního parku Kilimanjaro, k Machame gate. Zde se seznámíme s naším týmem, který nás bude v následujících dnech doprovázet. Hlavní průvodce Aron je stejný jako vloni, stejně tak kuchař Matyas a komorník Phillipe (paráda). Nosiči přebírají naše zavazadla a podpůrný tým vyráží na cestu. My ještě podstoupíme nezbytné formality jako je např. zápis do knihy evidence turistů, kteří se na „Kili“ vydávají a fasujeme obědový balíček. S sebou si neseme v příručních batozích jen jídlo a pití na výstup, pláštěnku a další vrstvy oblečení (samozřejmě i foťák, mobil, peníze a další osobní věci). Zbytek nesou nosiči.

Jsme překvapeni, kolik je na bráně lidí. Fakt hodně, což není například pro mě nic příjemného. Já chodím do hor a do

přírody načerpat energii a jsem ráda, když je tam minimum lidí a příjemné ticho. Tady to tak nevypadá. Nejvíce mě iritují americké skupiny, které neustále vyřvávají nějaké rádoby motivační pokřiky. Hodně mi to připomíná budovatelská hesla z dob minulých a fakt se mi nechce vzpomínat na halekání typu „Se Sovětským svazem na věčné časy“. Naštěstí nás průvodce uklidňuje, že většina těchto skupin má 6-denní program, protože chtějí být na vrcholu na Silvestra. A to znamená, že se jich už 3. den zbavíme.

Vyrážíme. Výstupy na Mt. Kenya, stejně tak jako na Kilimanjaro se nesou v duchu hesla „pole, pole“. Což znamená „pomalu, pomalu“. Ano, čím pomaleji nabíráme nadmořskou výšku, tím lépe si na ni tělo zvyká. Takže zejména v těchto ještě relativně nízkých nadmořských výškách nám to přijde nezvyklé jít pomalu, co noha nohu mine, ale průvodce ví, proč to dělá. Takže šlapeme tropickým deštným lesem opravdu pomalu, po hodině chůze si dáváme obědovou pauzu. V krabičce máme keňsko-tanzanskou klasiku (známe ze safari): kuřecí pečenou nohu, vejce natvrdo, toast s máslem a mrkví, muffin. A k pití malý, neuvěřitelně sladký mango džus (vynikající zdroj rychlých cukrů). Po obědě pokračujeme ve výstupu, opět „pole, pole“.

Počasí si s námi zahrává. Chvilku svítí slunce a chvilku prší. Ano, letos jsme zde o týden dříve než vloni. Právě na konci prosince končí v této oblasti období dešťů, které vypadá tak, že dopoledne je zataženo, před polednem se rozprší a prší (někdy opravdu vydatně) až do osmé hodiny večerní, kdy se nebe rozjasní a hvězdy září. Takto jsme to měli skoro každý den. V porovnání s loňskem, kdy jsme měli jen slunce a až do 4200 m n. m. jsme šlapali v podstatě jen v tričku a kraťasech, tyto podmínky jsou (a budou) pro nás nové. Dnes naštěstí moc nepršelo.

První etapa vede tropickým deštným lesem.

Do tábora dorážíme po 4,5 hodinách, stany jsou již postaveny a carevny se mohou ubytovat. Komorník nám přináší misku s teplou vodou na večerní hygienu a poté se servíruje večeře. Ta je jako všechna ostatní jídla vynikající. Do spacáku vzhledem k nepříznivému počasí zalézáme velmi brzy.

První etapa je velmi lehká (bodová náročnost 1/5).

Pozn. Carevna Sónia: Na parkovišti u hotelu nás zástupce africké cestovky - náš známý z minula uvítala veselým „karibú“ a „djabo“. Cestou autem na Machame Gate jsem na okamžik spatřila Kilimanjaro - tak, jak ho znám z fotografií - to bylo první znamení, že to snad zvládneme. Po příjezdu na Machame Gate - využiji posledních evropských záchodů (ve frontě poslouchám Američanky, které si dělají legraci ze squaty záchodů - kdyby tak věděly, co je čeká). Fotím rumraj při balení a vážení bagáže. Každý nosič může nést zátěž o max. 25 kg, ale po oficiálním převážení a ujití pár set metrů deštným pralesem si náklad přeloží dle kondice jednotlivých účastníků.

Po obědě z africké krabičky jsem si šla odskočit - a pak - klasika - šlápla do hov., tak jsem si řekla, že to znamená štěstí, a že je to dobré znamení. Cestou nahoru se spustil tropický déšť, předpokládala jsem, že stejně jako minule po pár minutách přejde, ale ouha, provázal nás téměř až do cíle.

Den druhý

MACHAME HUT (3000 m n. m.) – SHIRA CAMP (3840 m n. m.)

↑ 840 výškových metrů

Budíme se do relativně chladného rána. Před stanem na nás čeká v misce teplá voda pro ranní hygienu. Tábor hučí jako včelí úl, všichni vstáváme téměř zároveň a z dálky se opět ozývají „budovatelské“ pokřiky americké skupiny. Snídaně je opravdu královská. Menu začíná ovesnou kaší, následuje typický anglický chod - vaječná omeleta, párky, palačinky a ovoce. My jsme si na snídani dávaly většinou jen ovesnou kaši, do které jsme si z vlastních zásob přidávali čokoládu a rozinky. A samozřejmě jsme se denně dopoivaly i vynikajícím ovocem, které jsme (tuším) 2x doplnily palačinkou. Musím říct, že jsem kuchaře opravdu obdivovala za to, jaká úžasná jídla dokáže v tak skromných podmínkách připravit.

Dnešní etapa začíná prudkým stoupáním po úzké kamenité cestě. Dnes stoupáme opravdu „pole, pole“ (pomalu, pomalu) a to nejen z důvodu co nejpomalejšího nabírání výškových metrů, ale cesta je úzká a nedokáže pojmout tolik lidí. A hlavně uhýbáme nosičům, kteří táhnou svůj náklad, aby nevyšli z nasazeného tempa. Takže se opravdu couráme. Deštný les pomalu řídne a přibližně v polovině trasy zcela zmizí a rostlinstvo tvoří jen lobélie porostlé lišejníky.

Druhá etapa vede mezi skalami a mokrý kámen poměrně dost klouže.

Po již klasickém obědě (kuřecí noha, vejce na tvrdo ...) začíná pršet. Nejprve jen drobně, ale postupem času déšť sílí. Takže se halíme do pláštěnek a průvodci vytahují deštníky. Před námi je náročnější úsek, cesta vede mezi skalami a mokrý kámen poměrně dost klouže. Po 5 hodinách šlapání jsme v Shira kempu. A jsme rádi, že se můžeme schovat ve stanu.

Večeře je opět vynikající, podává se horká zeleninová polévka, maso s rýží a omáčkou a jako dezert čerstvé ovoce. Ještě nesmím zapomenout na pitný režim. Ten je také velmi důležitý a dostatek tekutin je prevencí výškové nemoci. Takže pít, pít a pít. Převařené vody byl vždy dostatek, my jsme po zkušenosti z loňska měly s sebou různé druhy čaje, protože v rámci servisu je k dispozici pouze čaj černý. Ten například já moc nemusím a i představa, že 8 dnů piju hektolitry jednoho druhu čaje, není zrovna příjemná.

Po západu slunce je velmi chladno, déšť ustává a my jsme rády, že můžeme odpočívat v teple našich spacáků.

Druhá etapa je o něco náročnější než etapa první, ale rozhodně nic, co by se nedalo zvládnout (bodová náročnost 2/5).

Pozn. Carevna Sónia: Vim, že tato etapa je náročná a čekám, kdy se dostaneme na „vyhlídku“, kde jsem loni fotila. Mám pocit, že už už tam musíme být - ale trvá to nějak dle. Ten stejný pocit mám, než se dostaneme na místo, které je určené k obědu - tam fotím červenou květinu. Začíná pršet. Docela hustě. Vzpomínám, jak i minule tu byla mlha a fotila jsem havrana na větví. Guide nám navrhuje, abychom šli na Shira Cave - je to pár metrů, ale odmítáme, spacák volá.... Na rozdíl od carevny Radány polykám pár Acylpyrinu už dnes.

I když jsme nechali ve stanu otvor pro odvod páry, ráno na mne ze stanu „prší“. Příští noc musíme otvor zvětšit.

(Pokračování příště.)

*Cestovatelky Radana a Soňa
z Moravy*

MLADÝM

Vědomá výchova

Dobře mířená otázka probouzí inteligenci, udržuje mozek v napětí. Každý den je třeba si položit alespoň jednu otázku a hloupost se dá na ústup. Také v umění výchovy mají otázky ústřední význam.

Jsou dnešní děti inteligentnější než ty včerejší?

Mezi lidmi koluje tvrzení: „Dnešní děti inteligentnější než ty, které žily před časem.“ Je to pravda? Jestliže se něco bere jako fakt, neznámá to, že je to tak. Je lepší se nad tím zamyslet. Na výše zmíněnou otázku dává překvapivou odpověď psycholog Jean Piaget: „Nikoli! Dnešní děti nejsou inteligentnější než děti před padesáti lety. Řekl bych spíše naopak. Přijaly řadu špatných návyků. Základním principem výchovy je, že by se neměla zakládat na slovech nebo podnětech zvenčí, jako je televize.“ Dítě se tedy nestává inteligentnější, když něco vidí a cítí, ale když jako osoba reaguje. Ke stejnému závěru došli v poslední době také japonští psychologové, kteří zjistili, že děti z Tokia, kteří bydlí v nejvyšších patrech mrakodrapů, jsou nešikovnější a neohrabanější než děti ze spodních pater. Proč? Protože ty druhé mohou více experimentovat: jdou na dvůr a hrají si, běhají, potkávají kamarády, jezdí na kole. Mají prostě více možností žít skutečný život! Jak to tedy je? Jsou současné děti inteligentnější než děti století minulého? Dnešní děti mají lepší počítačové dovednosti (umí používat kalkulačku, nastavit satelitní navigaci, „pařit“ na mobilu), ale to znamená, že jsou inteligentnější než děti minulého století.

Chybí vhodné prostředí

Rychlý svět a lidé v něm není stimulující pro pozornost, klidné a hluboké soustředění neodmyslitelné pro rozvoj inteligence (slovo inteligence pochází z latinského *intus-legere*: jít do hloubky, vidět dovnitř).

Chybí život prožívaný v první osobě

To potvrzuje italská psycholožka Anna Oliverio Ferrarisová: „V žádné epoše nebylo dítě po tolik času neaktivní jako dnes.“ Ano, je to tak! Nikdy dříve toho děti neprožívaly tak málo ze skutečného života. Děti strkáme do králíků, dáme jim přístroje a ony vypínají inteligenci, protože jim k ničemu není.

Vařená žába

Vezměme si jeden experiment: Necháme žabu klidně plavat v nádobě plné vody. Je tak spokojená, že si nevšimne, že zapnutý vařič ohřívá postupně vodu, až ji přivede k varu. V tu chvíli se žába rozhodne z nádoby utéct. Snaží se vyskočit, ale sklouzne, nemá sílu. Znovu zkusí skočit, ale horká voda jí vzala všechny síly. Znovu zkusí skočit, ale opět padá do vody. Zdá se, že jí nezbývá nic jiného, než se nechat uvařit! Historka o žábě může být ilustrací k tomu, o čem mluvíme. Krok za krokem pomalu ohříváme inteligenci svých dětí. Škodu napáchanou na dětech si asi uvědomíme, až bude pozdě. Abychom své lidství prožívali dobře, není žádná alternativa mezi „vařenými“ a „inteligentními“. Čte-náři Salesiánského magazínu dobře vědí, na jakou stranu se postavit.

Postřehy dětí

„Maminko, proč na mě tolik křičíš, já tě slyším!“ (Monika, 7 let)

„Jakmile začne tatínek sledovat televizní zprávy, hned se začne nadávat: Zloději, pitomci, zločinci!“ (Jirka, 7 let)

„Když ti, maminko, opakuji školní látku, vždycky trochu ožiješ!“ (Vašík, 9 let)

„Maminka je super, že si vzala tatínka!“ (Martina, 10 let)

Pino Pellegrino
Salesiánský magazín 2017/5

Češi v Chicagu:

Česká migrace a její historické počátky (část 3)

Sochy

Socha Karla Havlíčka Borovského se nachází u břehu Michigenského jezera. Tato socha, která zachycuje osobnost českých dějin, byla původně umístěna v Douglas Park (Adresář, str. 136). Originál kamenné sochy (z pískovce) vytvořil v roce 1883 pro Kutnou Horu v Čechách sochař Josef Strachovský (1850-1913). Socha vyvolala značnou pozornost, neboť ztvárnění Havlíčka bylo dosti expresivní – stojí v řečnické póze s dynamicky vztyčenou paží. Pro velkou popularitu byly vyrobeny pro různá města její kopie. Také představitelé českých spolků v Chicagu objednali jednu sochu. Ta byla odlita z bronzu v roce 1909 v Maškově slévárně v Praze-Karlíně, dopravena do Chicaga a 30. července 1911 slavnostně odhalena v Douglasově parku. V roce 1981 byla umístěna na břeh Michigenského jezera v centru Chicaga poblíž Adlerova Planetária. Na pomníku byl od počátků dodnes umístěn tento nápis v češtině i angličtině: *Karel Havlíček Borovský. Slavný český publicista, miláček národa a mučedník brixenský. Narozen 31. října 1821, zemřel 29. července 1856. Národ v něm ztratil jednoho z nejlepších synů, neohroženého bojovníka za práva a svobodu, muže vzácného charakteru a skálopevného přesvědčení, za něj obětoval vše!*

Socha Blahoslava rytíře v parku před University of Chicago je umístěna na okraji campusu University of Chicago a je výtvozem sochaře českého původu Albína Poláška (1879-1965). Celý památník má název Masaryk Memorial Monument a jde o spojení jezdecké sochy Blahoslava rytíře s pamětní deskou s textem o T. G. M. Na památníku jsou umístěny dva anglické texty. Na hlavní desce je popsáno, že Blahoslav rytíř je legendárním bojovníkem, kteří povstanou pod vedením sv. Václava v dobách, kdy je český národ v ohrožení, a text který popisuje význam T.G.M. jako zakladatele českého státu, který se vždy řídil ideály svobody, demokracie a lidskosti (Humanity). Na desce mezi nohama koně je pak nápis: *Dedicated to Thomas Garrigue Masaryk – Crusader for Thruth – Teacher, Liberator, Statesman – „Jesus not Ceasar” – Truth will prevail.* Socha byla dokončena v roce 1949 a slavnostně odhalena 29. května 1955. Umístění sochy v prostoru University of Chicago může být poněkud překvapující, ale v minulosti existovalo několik silných vazeb mezi Univeristy of Chicago, resp. některými činovníky university, a T. G. Masarykem a nově vzniklou Československou republikou.

Prof. PhDr. Dušan Lužný
Univerzita Palackého, Olomouc, Česká republika

Zikmund Lucemburský, císař a král, jehož se báli husité i Turci

Dne 9. prosince 2017 uplynulo 580 let od smrti císaře Svaté říše římské, krále českého, uherského a chorvatského, markraběte moravského a kurfiřta braniborského Zikmunda Lucemburského (* 1368, + 1437). Byl synem císaře a krále Karla IV., u nás už po staletí nazývaného pochvalným přívěskem „Otec vlasti“. Zikmund Lucemburský zemřel v moravském městě Znojmo během zdravotní projížďky na koni na Dolním, dnes Masarykově náměstí, blíže jeho horního konce, při pohledu do kopce (přibližně na severozápad) po jeho pravé straně. To místo je dnes (poněkud nepřesně) označeno malou mosaznou tabulkou, na níž jsou vyryty Zikmundovy iniciály. (Aby se mosazná tabulka průjezdem vozidel neponičila, není tabulka ve vozovce, jak by měla být, ale je vložena do dlažby chodníku.)

Zikmund byl synem císaře Karla IV. a jeho atraktivně krásné a vedle stárnoucího Karla IV. velice mladé manželky Alžběty (Elišky) Pomořanské. Byla Karlovou v pořadí čtvrtou a poslední manželkou. Věkový rozdíl manželů byl 30 až 31 roků. Jméno jejich syna dostal po sv. Zikmundovi, který se přispěním jeho otce Karla IV. stal novým českým patronem. Zikmund Lucemburský byl vzdělaný, mluvil sedmi jazyky, byl velmi společenský, měl zálibu v rytířských turnajích.

Budoucí císař, král a markrabě Zikmund Lucemburský byl talentovaným diplomatem a čínorodým panovníkem. Byl také statečným bojovníkem proti už od časů Karla IV. trvající turecké expanzi do Evropy. Narodil se do nelehké doby, poznamenané především krizí Katolické církve. Ta vyvrcholila papežským schizmatem (rozkošem), vypuknutím husitských bouří a občanskou válkou, provázenou loupežemi a vražděním jak v Českém království, tak i v jeho sousedství. Císař a král Zikmund Lucemburský ke zdárnému vyřešení těchto problémů významně přispěl. Když v roce 1417 na papežský stolec nastoupil kardinál Ottone Colonna jako papež Martin V., byla jedna z největších krizí, již křesťanská církev prožívala od konce 14. století do začátku 15. století, ukončena. Také tureckému nebezpečí se císař a král Zikmund postavil čelem.

Zikmunda Lucemburského český obrozenecký spisovatel Alois Jirásek poněkud nespravedlivě popsal a odsoudil jako člověka lstivého a úskočného. Nazýval ho hanlivě „Liškou ryšavou“. Úsměvná je skutečnost, že také vlasy Zikmundova otce, Karla IV., měly rezavou barvu. Na obranu Zikmunda Lucemburského je třeba říci, že se mu „Liška ryšavá“ říkalo už od jeho raného mládí. Ne kvůli snad nějaké jeho prohnatosti či lstivosti, ale jen kvůli jeho zrzavým vlasům!

V českých mluvících zemích je císaři Zikmundovi vytýkána poprava Jana Husa upálením ve městě Konstanz (česky Kostnice, německé město ležící na západním břehu Bodamského jezera). Je třeba si uvědomit, že císař a král Zikmund Lucemburský Jana Husa znal jenom z doslechu a že pro císaře a krále nebyl prostý kněz Jan Hus rovnocenným partnerem. Jako uherský král trávil Zikmund většinu svého času ve městě Pešť (dnes historická část města Budapešť). Pravděpodobně mu byly sděleny informace o tom, že jakýsi pražský kněz jménem Jan Hus pře-

Císař a král Zikmund Lucemburský (Kunsthistorisches Museum Wien)

vzal beze zbytku učení anglického církevního reformátora Johna Wiklefa a že je v Praze hlásá lidu obecnému. Také snad věděl, že se tentýž kněz přičinil o rozpad jeho otcem Karlem IV. založené pražské univerzity a že se stal rektorem ubohého jejího zbytku poté, co drtivá většina (dle dějepisce Františka Palackého více než 20 tisíc) německy mluvících studentů a profesorů i s rodinnými příslušníky z Prahy odešla, aby založila novou univerzitu v německém městě Lipsku. Na žádost delegátů z Prahy nechal císař Zikmund sepsat „glejt“, který měl Janu Husovi zajistit bezpečnou cestu z Čech do Kostnice a zpět. (Glejt je německý název středověké průvodní listiny, vydávané obvykle panovníkem, která zaručovala jejímu držiteli bezpečný průchod územím vydavatele a ochranu během jeho cesty).

Císaři a králi Zikmundovi je v této souvislosti vyčítáno, že Jana Husa tímto způsobem zrádně vydal kostnickému soudu. Převědme si tehdejší situaci do dnešní doby. Představme si, že nám cestovní společnost vydá zpáteční letenku či jízdenku do nějaké destinace. Je taková zpáteční letenka či jízdenka zárukou, že se živi, zdraví a bez materiálních ztrát vrátíme domů? Že nás na daném místě pobytu nepotká něco nečekaného?

*Z dostupné literatury a internetu připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Český právník Vám radí

JUDr. Jaroslav Horký z Prahy opět odpovídá na dotazy krajanů ve světě

1. Plánuji prodat manželovi své dceři id. ¼ nemovitosti, kterou vlastním v České republice. Doslechla jsem se ale, že je od 1.1.2018 v České republice opět zavedeno předkupní právo mezi spoluvlastníky. Budu tak tedy moci učinit nebo budu muset svůj podíl nejdříve nabídnout ostatním vlastníkům? Jak mám postupovat, na koho se mohu obrátit?

Ano, je pravdou, že od roku 2018 bude opět zavedeno předkupní právo spoluvlastníků. To by znamenalo, že nejdříve se musí spoluvlastník obrátit s nabídkou odkupu na spoluvlastníky nemovitosti, a to za cenu, za kterou chcete nemovitost prodávat a pokud by tak neučinil, hrozilo by, že se bude spoluvlastník domáhat u soudu, aby mu nabídl svůj podíl k prodeji. Ale převod nemovitosti ve spoluvlastnictví, a to úplatný i bezúplatný, osobě blízké, kterou v tomto případě Váš zeť je, představuje výjimkou z tohoto pravidla, takže ani po 1.1.2018 Vám převodu na jeho osobu nebude nic bránit.

3. Chtěl bych odkoupit podíl osoby, se kterou mám v České republice ve spoluvlastnictví nemovitost. Jak zjistím cenu jejího podílu? Jak mohu postupovat, pokud by osoba nesouhlasila s prodejem? Není totiž možno danou nemovitost spravovat ve chvíli, kdy o ní máme odlišné představy o opravách a investicích. Na koho se mohu v této věci obrátit?

Můžete se obrátit jak na odborníka v České republice v oblasti realit, který Vám vypracuje odborné posouzení ceny či si nechat vypracovat znalecký posudek ceny obvyklé v místě a čase soudním znalce v oboru oceňování nemovitostí. Jako spoluvlastník části nemovitosti můžete druhého spoluvlastníka vyzvat k prodeji jeho spoluvlastnického podílu za odpovídající cenu. Jednání se státními institucemi jsou ale zpravidla velmi zdlouhavá, protože rozhodnutí o prodeji majetku, který je ve vlastnictví státu, podléhá složitému schvalovacímu procesu. I zde je proto vhodné obrátit se na odborníka, který působí přímo v České republice a zná, jakým způsobem, postupovat.

Nebude-li spoluvlastník s prodejem svého podílu Vám souhlasit, můžete se obrátit na soud s žalobou na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví. I tyto soudní spory jsou zpravidla vedeny několik let a zahrnují otázku vypořádání investic, předkládání posudků atp. I v těchto sporech je proto vhodné být zastoupen advokátem.

3. Při návštěvě České republiky jsem zjistil, že na mém pozemku stojí stavba třetí osoby, k jejíž výstavbě jsem nedal souhlas. Jak mám v takovém případě postupovat?

Stavba může být na pozemku z několika různých důvodů: Dříve neplatila zásada, že stavba je součástí pozemku, a proto bylo možné převádět zvlášť pozemek a zvlášť stavbu. Tak tomu dnes není.

Na pozemku tedy může stát tzv. oprávněná stavba; tedy stavba, která byla postavena se souhlasem vlastníka – je možné, že ho dal někdo z Vašich předků. Jako vlastník pozemku máte nárok vybírat

za pozemek pod stavbou nájem. Dále Vám vzniklo tzv. předkupní právo ke stavbě a majitel stavby má předkupní právo k pozemku pod stavbou. Je to proto, že od roku 2014 byla do českého právního řádu opět zavedena zásada, že stavba je součástí pozemku.

Pokud se jedná o stavbu neoprávněnou, je třeba zde rozlišovat mezi stavbami postavenými do roku 2013 a stavbami postavenými od roku 2014. S ohledem na historii našeho státu není zcela výjimkou, že je na pozemku postavena stavba bez souhlasu vlastníka. Jejího odstranění je třeba se vždy domáhat u soudu, protože vlastník stavby zpravidla stavbu odstranit nechce a tvrdí, že jde o stavbu oprávněnou. I tyto soudní spory jsou časově náročné a nelze vyloučit, že potrvají i několik let. Ne vždy Vám však soud vyhoví. Od roku 2014 je možné zřídit na pozemku stavbu, aniž by se stala součástí pozemku, na základě smlouvy o právu stavby. Jedná se o relativně složitou smlouvu, ve které je třeba pamatovat na mnoho aspektů, a proto určitě nedoporučujeme napsat takovou smlouvu bez účasti odborníka.

V každém případě je ale dobré obrátit se na odbornou právní pomoc, která Vám situaci co nejvíce zpřehlední a provede majetkoprávní analýzu Vašeho případu.

4. Vlastním v České republice nemovitosti. V katastru nemovitostí je u mé osoby ale zapsaná jiná adresa, než na které se zdržuji. Co s tím?

Mít v katastru nemovitostí uvedenou adresu, na které se reálně zdržujete a jste k zastihnutí, je velmi důležité hlavně pro Vás. Z důvodu, že katastr nemovitostí informuje vlastníky nemovitostí o všech probíhajících řízeních, která se týkají jejich nemovitostí, zejména pak o převodu vlastnického práva k nemovitosti.

Ze zákona musí katastr vyznačit při nakládání s nemovitostí tzv. plombu, která musí být vyznačena po dobu 20 dnů od odeslání informace o vyznačení plomby. Během této doby informuje katastr vlastníky o probíhajícím řízení. Účelem zaslání informace o probíhajícím řízení je zamezení nakládání s nemovitostí bez vědomí vlastníka. Tak aby někdo například neomezil či nepřevedel Vaše vlastnické právo.

Adresu lze katastrálnímu úřadu oznámit pomocí formuláře dostupného na webových stránkách katastrálního úřadu. Doporučuji tak učinit s ověřeným podpisem z našeho velvyslanectví, popřípadě konzulátu. Další možnost je ověřit si podpis u Vašeho notáře na listině, zároveň musíte tuto listinu opatřit tzn. Apostilou na Secretary of the State pod který ověřující notář spadá.

Jakékoli další dotazy Vám rádi osobně zodpovíme:

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85, 18600 Praha-Karlín
Tel +420221719041, Fax +420221719059
mob +420602205400
www.ak-hp.cz

The Life of Maximilian Maria Kolbe: A Love of the Blessed Mother

St. Maximilian Kolbe

Throughout the years, there have been many examples of the faithful doing extraordinary selfless acts. One of those wonderful examples is that of Maximilian Maria Kolbe, a Franciscan friar who through an early childhood vision, spent his life actively promoting the veneration of the Immaculate Virgin Mary. His faith never wavered nor did his love of the Blessed Virgin Mother and he prayed to her even as he and fellow Auschwitz prisoners faced death.

Born Raymund Kolbe on January 8, 1894 in Zdunska Wola, the Kingdom of Poland (part of the Russian Empire) Kolbe was 1 of five boys. In 1906 when he was 12, he prayed to the Blessed Mother asking her what was to become of him. After many prayers, the Blessed Mother appeared to Kolbe holding two crowns, one white and one red. The white crown stood for purity and the red... martyrdom. Asked whether he would accept either of them, Kolbe said he would accept both, and so he did.

In 1907, along with his older brother Francis, Kolbe joined the Franciscans. In 1910 he was permitted to join the noviciate where his name was changed to Maximilian. His simple vows as a friar were professed on September 5,

1911. Maximilian took on the additional name of Maria in honor of his love for the mother of Jesus who guided his path. In 1912 he was sent to Rome where he earned both a doctorate in philosophy and theology. While in Rome, Kolbe observed many demonstrations against the pontificate by such people as the Freemasons. Those accounts lead Kolbe to establish the Militia Immaculatae which sought the conversion of sinners and enemies of the Catholic Church, including the Freemasons, through the intercession of the Virgin Mary.

Continuing in his work to venerate the Blessed mother, Kolbe founded the *Knight of the Immaculate*, a periodical focused on his mission to spread the word of Christ. In 1930, Kolbe traveled to Asia, namely China and Japan to continue his missionary work. In 1931, he founded a monastery in the outskirts on Nagasaki which remains a prominent church to this day as it was spared destruction by the nuclear attack of 1945. Illness forced Kolbe back to Poland in 1936.

When the second World War commenced with Germany invading Poland on September 1, 1939, Kolbe stayed with his monastery even setting up a hospital there. The monastery also served as a place where refugees including 2,000 Jews could find shelter. Having some German ancestry, Kolbe was given the option to sign the Deutsche Volksliste enabling him to have the same rights as Germans if he recognized his Germanic ancestry. He refused. On the 17th of February the monastery was closed down and Kolbe along with others were arrested by the Gestapo. Kolbe eventually ended up in Auschwitz. There, Kolbe continued in his prayers and priestly life which subjected him to many beatings.

Recently, I wrote an article about Auschwitz volunteer prisoner Witold Pilecki. In his book, Pilecki details Kolbe's selflessness. It was common

National Shrine of St Maximilian Kolbe,
Libertyville, IL

practice in Auschwitz to kill prisoners when inmates escaped to serve as a deterrent for other potential escapees. When in July of 1941, there was a prisoner missing, ten people were called out to be starved to death in what was referred to as the "hunger bunker". One prisoner a Polish army sergeant, Franciszek Gajowniczek was said to have yelled out "my wife, my children!" Upon hearing the desperation of the man's plea, Kolbe volunteered to take the prisoner's place. It is said that even with a death sentence, Kolbe remained steadfast in his faith and prayed with the doomed prisoners. After almost two weeks without food or water, Kolbe remained alive. He was then killed by lethal injection. The red crown was taken upon him on August 14, 1941 at the age of 47.

In 2000, the National Conference of Catholic Bishops assigned Marytown in Libertyville Illinois, home to a community of Conventual Franciscan friars, as the National Shrine of St. Maximilian Kolbe. Maximilian Maria Kolbe's love of the Blessed Mother never wavered. It's that selfless love that he carried with him and used to save the life of another. Incidentally, Franciszek Gajowniczek passed away on the 13th of March, 1995 at the age of 93.

By Jana Krcek

Going to Mass is Going to Calvary

Indeed, His blood frees us from death and from the fear of death. It frees us not only from the dominion of physical death, but from the spiritual death which is evil – sin, which catches us each time we fall victim to our own sin or that of others. Thus our life becomes polluted. It loses beauty. It loses meaning. It withers.

Instead, Christ restores our life. Christ is the fullness of life, and when He faced death He destroyed it forever. ...

Christ's Passover is the definitive victory over death, because He transformed His death in the supreme act of love. He died out of love! And in the Eucharist, He wishes to communicate this, His paschal, victorious love, to us. If we receive Him with faith, we too can truly love God and neighbor. We can love as He loved us, by giving our life.

If Christ's love is within me, I can give myself fully to others, in the interior certainty that even if the other were to wound me I would not die; otherwise I should defend myself. The martyrs gave their own lives in this certainty of Christ's victory over death.

Only if we experience this power of Christ, the power of His love, are we truly free to give ourselves without fear. This is the Mass: to enter this passion, death,

resurrection, ascension of Jesus. When we go to Mass it is as if we were going to Calvary itself.

But consider: whether at the moment of Mass we go to Calvary – let us ponder this with the imagination – and we know that that man there is Jesus. But will we allow ourselves to chat, to take photographs, to put on a little show? No! Because it is Jesus!

We certainly pause in silence, in sorrow and also in the joy of being saved. As we enter the church to celebrate Mass, let us think about this: I am going to Calvary, where Jesus gave His life for me.

In this way the spectacle disappears; the small talk disappears; the comments and these things that distance us from something so beautiful as the Mass, Jesus' triumph.

I think that it is clearer now how the Passover is made present and active each time we celebrate the Mass, which is the meaning of memorial. ... The Mass is experiencing Calvary. It is not a spectacle.

*By Pope Francis
From the General Audience,
November 22, 2017*

Habrovanská Boží muka

Na konci obce Habrovany stála ještě před cca 67mi roky Boží muka. Zatímco na začátku 20. století byla obklopena poli, později se kolem ní rozvinula zástavba rodinných domků. Po roce 1908 proti nim postavili budovu nové základní školy.

O vzniku Božích muk se vyprávělo, že kdysi dávno vyznačovala křižovátku podzemních chodeb, které vedly do sousedních hradů a tvrzí jako tajné spojovací, a také únikové cesty. Tuto funkci plnilo v našich zemích v minulosti nespočetné množství Božích muk. Méně záhadnou možností je, že habrovanská Boží muka byla postavena jako náhrobek na hromadném hřbitově vojáků, padlých v okolí Habrovan během napoleonských a později také pruských válek. S vojáky jsou prý pohřbeny i jejich koně. Hospodář, kterému pozemek začátkem 20. století patřil, chtěl na něm na zimu uskladnit řepu. Se svými pomocníky začal kopat jámu, tzv. krecht. Když odkopali několik vrstev zeminy, začali pod motykami nacházet staré mince, knoflíky a jezdecké ostruhy. Potom objevili i lidské kosti, občas našli i nějaký prýmek a amulet, vyrobený z kovu. Nechyběly ani zrezivělé šavle a kovové části různých zbraní. Užaslí kopáči rychle zavolali starostu své obce a pana nadučitele. Po delší poradě a po určení přibližné doby pohřbu vojáků bylo rozhodnuto: Všechno bude zasypano, ať mrtví mají svůj zasloužený klid. Na věčnou paměť bude pak na onom místě postavena Boží muka. A tak se i stalo. Od té doby se už nikdo neodvážil na tom místě kopat. To místo bylo vždy udržováno jako malá zahrádka, vždy podle možností a vkusu hospodářů, kteří v přilehlém stavení bydleli.

Vypráví se, že za příhodných podmínek, jako jsou úplněk měsíce, svátek Věch Svatých, Svatojánská noc, a podobně, se může náhodný opozdílý chodec hodně vyděsit. Nejprve se prý za zvuků polnice objeví vojenská jízda, která se s velkým hlukem prožene okolo udiveného opozdílce. Pak se v blízkosti hrobů objeví šermíři, kteří za hlasitého

podporování přihlížejících vojáků spolu bojují šavlemi. Řinkot šavlí prý vyvolává velký děs. Alespoň tak to vyprávěl jeden mladý chlapec, který se kolem Božích muk vracel pozdě domů. Shodou okolností byl v tu noc úplněk měsíce a současně bylo jakési výročí bitvy u Slavkova.

Úsměvný příběh se opravdu stal někdy kolem roku 1912. Pan nadučitel, otec čtyř dětí, koupil své rodině na přilepšenou pašika. Těšil se, že ho vykrmí a že pak uspořádá vepřové hody. Netušil však, že i jeden z místních občanů si dělá laskominy na jeho prasátko.

Jedné noci zpola vykrmený pašík klidně dřímá a vyvaloval se ve svém chlívku, přičemž netušil, že má namále. Okolo školní zídky se plížil zlověstný stín muže s velkým pytlem přehozeným přes rameno. To místní mloun a nenechavec se vydal na Desaterem zakázaný lov. A zrovna naproti Božích muk začal přelézat školní zídku. Najednou ucítil, že ho někdo pevně chytil za obě nohy a že ho táhne dolů. „Tož, neblbni a pusť mně!“ zašeptal poberta. Myslel si, že si z něho tropí žerty někdo z jeho kumpánů z místní hospody. „Tož, šak já se s tó zabijačkó s tebou rozdělím. Ale mosíš to odřzet v tajnosti. A věil mne pusť!“ Sevření však nepovolovalo a neznámý zlodějíčka stále táhl ze zídky dolů. Zlodějíček se otočil a strnul. Hleděl do přísného bledého obličejce vojáka, oblečeného do starodávné vojenské uniformy. Zlodějíček se roztrásl strachem. Vzpomněl si, jaké je zde místo. Voják zatím stáhl vyděšeného muže ze zídky dolů, natáhl svoji bílou ruku pro zlodějíčkův pytel a přehodil mu ho přes hlavu. Pak ještě zlodějíčka udeřil plochou stranou šavle přes kalhoty. Zlodějíček ječel, jako by ho na nože brali. Bylo mu jedno, že vzbudí lidi. Jen aby ho někdo vysvobodil ze spárů ducha! Utéci nemohl, strachem mu zdřevěněly nohy a třesoucíma se rukama ne a ne sundat pytel z hlavy.

Zaslechla ho ve školním bytě paní nadučitelová, ta pak probudila svého manžela. Z druhé strany pospíchal ze

své chaloupky ze spánku vyrušený mistr ševcovský, který nad hlavou bojovně mával ševcovským potěhem (ševcovský potěh = kožený ševcovský řemen). Chvilí trvalo, než se přítomní zorientovali, než hlasitě ječícího zlodějíčka zbavili pytle a než ho uklidnili. Sliboval hory doly, jen když ho neudají a celou věc uchovají v tajnosti. Zaklínal se svými čtyřmi dětmi, že už nadosmrti krást nebude. Větší hrůzu prý za celý svůj život nezažil.

„Myslíš, Františku, že to byl opravdu duch, který zachránil našeho pašíka?“ zeptala se pak paní nadučitelová svého manžela. „Jo, Žofi, i duchové mají smysl pro právo a spravedlnost. Stávají se věci, na které svým rozumem nestačíme“ pokrčil rameny pan nadučitel. Jeho paní manželka se pokřivovala a hnala jejich vyjevené děti do postýlek. Jedno z těch dětí mi po mnoha letech, jako dospělý člověk, tento příběh vyprávělo.

Boží muka, stojící před časem v Habrovanech naproti škole, tam stála ještě po 2. světové válce. Jednoho dne byla za podivných okolností velmi vážně poškozena, k jejich opravě pak už nikdy nedošlo. Byla po nějakém čase bez náhrady rozebrána. Začala už jiná doba, následovalo dlouhé období tzv. budování socialismu. Snad se v budoucnosti najde dostatek dobrých lidí, kteří zmizelou památku obnoví! Zatím na místě, kde stála habrovanská Boží muka, stojí vysoký kovový kříž, zakotvený do betonového podstavce.

Moudrost Liliové hory: Místa, která jsou nositelkami historie, jsou posvátná a nedotknutelná. Naši předkové to moc dobře věděli!

Podle knihy

*Jaroslavy Říhové: Liliová hora
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

**Foto na zadní straně:
Ilustrační obrázek
zasněžených Božích muk**

